

Classification and Auditing of Large Language Models (LLMs)

Highlights

Auditing LLMs ensures compliance with laws and regulations, thereby reducing legal risks and liabilities.

Auditing, by identifying and mitigating technical, operational, and social risks associated with LLMs, enhances system safety.

Auditing LLMs, through increased transparency of their performance, strengthens stakeholder trust and facilitates broader adoption of the technology.

Abstract

Large language models represent a major advance in artificial intelligence research. These models are based on complex neural networks trained on large datasets and can provide unique capabilities in various domains. The application of large language models in the audit field has also created challenges in performing repetitive tasks, evaluating internal controls, providing procedures, and planning audits. Studies have also defined AI auditing as a mechanism that ensures that AI systems are ethically, legally, and technically sound. However, existing auditing practices have failed to address the challenges posed by large language models that exhibit emerging capabilities. The present study, by reviewing the existing literature, while defining and classifying these models, has raised the opportunities and challenges of using large language models in the field of auditing and has presented a three-level framework for their auditing. The results of this study provide researchers with a structured basis for classifying large language models. The study also shows that audits, when conducted in a structured and coordinated manner at all three levels, can be a practical mechanism for managing some of the ethical and social risks posed by large language models.

Keywords: Large language models, Governance audit, Model audit, Application audit.

Extended Abstract

Introduction

The advent of Large Language Models (LLMs) marks a pivotal innovation in artificial intelligence, shaping the future of auditing and related professional fields. LLMs are increasingly used to automate repetitive tasks, assess internal controls, support audit procedure development, and streamline audit planning. Their widespread adoption introduces both significant advantages and complex risks, particularly related to data privacy, security, bias, and ethical reliability. Traditional auditing frameworks have proven inadequate in addressing the unique challenges posed by LLMs, necessitating novel approaches to AI audit and governance. This study aims to bridge this gap by classifying LLMs and proposing a comprehensive auditing framework that ensures responsible and effective integration of these technologies in the audit profession.

Materials and Methods

The research adopts a literature review and synthesis approach, drawing insights from academic articles, industry reports, and regulatory guidelines on LLMs, AI auditing, and ethical frameworks. Comparative analysis was conducted to distinguish feature sets, risks, and opportunities across internal, semi-internal, and external LLMs. The study presents a three-level audit framework—comprising Governance Audit, Model Audit, and Application Audit—designed to holistically address ethical, technical, and social concerns. Practical implications and adoption barriers were investigated through review of audit firm practices, regulatory compliance, and stakeholder perspectives.

Results and Discussion

Findings of this research highlight that LLMs have become highly prevalent, offering enhanced efficiency, effectiveness, and quality in audit processes, but their usage is hindered by privacy, security, and ethical challenges, exacerbated by insufficient oversight. Major audit firms are transitioning from reliance on external LLMs toward internal and semi-internal models to strengthen confidentiality and ethical standards, though adoption remains slow due to high costs and client preferences for external models. The proposed three-level audit framework delivers several practical benefits:

1. **Operational Legitimacy and Compliance:** Governance and application audits collaboratively ensure that the use of LLMs aligns with national and international regulations (e.g., GDPR, EU AI Act), minimizing legal risks.
2. **Security Enhancement and Risk Reduction:** Model audits document technical capabilities, biases, and risks, while application audits assess real-world impacts, together mitigating operational, reputational, and ethical risks.
3. **Transparency and Trust Building:** Systematic audit documentation enhances stakeholder trust and supports broader social acceptance of AI-driven audit systems.
4. **Ethical and Responsible Development:** Integrated audit procedures guide LLMs development towards fairness, privacy, and accountability.
5. **User Empowerment:** Transparent evaluation enables users to understand LLMs strengths and limitations, fostering digital literacy and responsible interaction.
6. **Industrial Standardization:** Aggregating audit outcomes enables the formation of best practices and standards for LLMs deployment in the auditing industry.

The framework demonstrates robust synergy across its levels, facilitating safe and sustainable adoption of LLM-based technologies. It also provides a structured pathway for regulatory bodies to update governance and ethical guidelines, aligning AI usage with evolving industry challenges.

Conclusion

The comprehensive implementation of the three-level audit framework (governance, model, and application audits) ensures that LLMs are utilized not only as advanced technical tools, but also responsibly, ethically, and in accordance with societal interests and user rights. This approach mitigates multifaceted risks, promotes transparency and trust, and drives the responsible development and deployment of LLMs within the audit sector. Therefore, the review of theoretical foundations and proposed frameworks shows that the management and evaluation of systems based on large language models (LLMs) requires a three-level (strategic, model, and application) and coherent approach, each level having its own specific role and mission in ensuring the development, deployment, and responsible exploitation of the aforementioned technologies. Overall, this three-level and complementary approach, each alongside the other, provides a systematic and efficient mechanism for ensuring the security, legitimacy, and accountability of intelligent language systems.

Aggregation of the results of multiple audits at different levels will gradually help to shape and evolve industry-wide standards, assessment frameworks, and best practices for the development, deployment, and management of Large Language Models (LLMs). This will provide a platform for comparing, evaluating, and assuring the quality of products and services on a broader scale. Ultimately, implementing a three-tier audit approach ensures that Large Language Models (LLMs) are not only technically powerful tools, but are also used responsibly, safely, ethically, and in the interests of society and users, which in turn will lead to the sustainable and trusted development of new technologies. Future research should focus on comparative studies of different LLM

implementations, development of audit standards, and evaluation of LLM impact on auditor-client relationships and industry dynamics. Policymakers are encouraged to update AI governance regulations in alignment with the proposed auditing framework to address emerging risks and foster sustained trust in technological innovation.

Ethical considerations

In this study, the ethical principle of scientific integrity is observed and the intellectual property rights of the authors are respected. The authors declare that there is no conflict of interest.

دسته‌بندی و حسابرسی مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)

تکات برجسته

حسابرسی مدل‌های زبانی بزرگ با تضمین قابلیت انطباق با قوانین و مقررات، ریسک‌های حقوقی و مسئولیت‌های قانونی را کاهش می‌دهد. حسابرسی با شناسایی و کاهش ریسک‌های فنی، عملیاتی و اجتماعی مرتبط با مدل‌های زبانی بزرگ، موجب افزایش ایمنی سیستم‌ها می‌شود. حسابرسی مدل‌های زبانی بزرگ از طریق شفافیت عملکرد، ضمن افزایش اعتماد عمومی ذی‌فعا، به پذیرش گسترده فناوری کمک می‌کند.

چکیده

مدل‌های زبانی بزرگ، نشان‌دهنده پیشرفتی بزرگ در حوزه تحقیقات هوش مصنوعی است. این مدل‌ها، مبتنی بر یادگیری ماشینی است که بر روی مجموعه‌ای بزرگ از داده‌ها آموزش دیده‌اند و می‌توانند در حوزه‌های مختلف، قابلیت‌های منحصر بفردی ارائه کنند. کاربرد مدل‌های زبانی بزرگ در حوزه حسابرسی، ضمن انجام وظایف تکراری، ارزیابی کنترل‌های داخلی، ارائه رویه‌ها، و برنامه‌ریزی حسابرسی، چالش‌هایی را نیز ایجاد کرده است. همچنین مطالعات، حسابرسی هوش مصنوعی را به عنوان سازوکاری تعریف کرده‌اند که اطمینان می‌دهد سیستم‌های هوش مصنوعی از نظر اخلاقی، قانونی و فنی، قابل اتکا و مستحکم هستند. با این حال، رویه‌های حسابرسی موجود در مواجهه با چالش‌های ناشی از مدل‌های زبانی بزرگ که قابلیت‌های نوظهوری را نشان می‌دهند، ناتوان بوده‌اند. مطالعه حاضر با مروری بر ادبیات موجود، ضمن تعریف و طبقه‌بندی این مدل‌ها، فرصت‌ها و چالش‌های استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ را در حوزه حسابرسی مطرح کرده و چارچوبی سه‌سطحی برای حسابرسی آن‌ها ارائه کرده است. نتایج این مطالعه مبنایی ساختاریافته برای طبقه‌بندی مدل‌های زبانی بزرگ در اختیار محققان قرار می‌دهد. همچنین نتایج مطالعه نشان داده است که هنگامی که حسابرسی‌ها، به شیوه‌ای ساختاریافته و هماهنگ در هر سه سطح انجام شوند، می‌توانند سازوکاری عملی برای مدیریت برخی از ریسک‌های اخلاقی و اجتماعی ناشی از مدل‌های زبانی بزرگ باشند.

واژه‌های کلیدی مدل‌های زبانی بزرگ، حسابرسی راهبری، حسابرسی مدل، حسابرسی کاربردی.

۱- مقدمه

فناوری در دهه‌های اخیر پیشرفت شگرفی داشته است (نقدی و همکاران، ۱۴۰۳) و ظهور مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)^۱ تحولات قابل توجهی را در تمامی حوزه‌ها از جمله حسابرسی ایجاد کرده است (گو و همکاران^۲، ۲۰۲۴)؛ بطوریکه عدم استفاده از این فناوری‌ها در حوزه حسابرسی، چالش‌های متعددی را برای فعالان حرفه به همراه خواهد داشت (علوی و همکاران، ۱۴۰۴). حساب‌رسان و حسابداران از جمله متخصصانی هستند که بیشتر از همه با قابلیت‌های به سرعت در حال توسعه سیستم‌های هوش مصنوعی مانند مدل‌های زبان بزرگ، مواجهه‌اند (اولریچ و همکاران^۳، ۲۰۲۴). در حالیکه تحقیقات قبلی نشان می‌دهد که مدل‌های زبانی بزرگ اثربخشی، کارایی و کیفیت کلی رویه‌های حسابرسی را افزایش می‌دهند (امت و همکاران^۴، ۲۰۲۴)، برخی از محدودیت‌های مدل‌های زبانی بزرگ، چالش‌های اخلاقی قابل توجهی را در مورد حریم خصوصی داده‌ها، امنیت، محرمانگی، و نگرانی‌های مربوط به قابلیت اتکا را ایجاد می‌کند (راس و ژانگ^۵، ۲۰۲۵). این نگرانی‌ها به دلیل احتمال طرح دعاوی قضایی و آسیب به اعتبار مؤسسه‌های حسابرسی، باعث افزایش ریسک حسابرسی شده است (امت و همکاران،

^۱ Long Language Models

^۲ Gu et al.

^۳ Eulerich et al.

^۴ Emmett et al.

^۵ Ross & Zhang

۲۰۲۴). تحقیقات موجود بیشتر بر اهمیت مدیریت محدودیت‌های مدل‌های زبانی بزرگ تأکید کرده‌اند (وود و ایلوریج^۱، ۲۰۲۵). از انجایی که چالش‌های ذکر شده بیشتر در مدل‌های زبانی بزرگ خارجی مشهودتر است، چهار مؤسسه بزرگ حسابرسی به طور فزاینده‌ای در مدل‌های زبانی بزرگ داخلی و نیمه داخلی سرمایه‌گذاری می‌کنند (دیلویت^۲، ۲۰۲۴). استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ داخلی و نیمه داخلی، با حفظ اطلاعات محرمانه صاحبکاران، موجب رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای شده است (انجمن حسابداران رسمی آمریکا^۳، ۱۹۹۳). رعایت چنین استانداردهای اخلاقی یکی از ابزارهای مهمی تلقی می‌شود که از طریق آن حساب‌رسان می‌توانند اعتماد عمومی را جلب کرده و وضعیت اخلاقی حرفه را بهبود بخشند (پاپاکریستو و بکیاریس^۴، ۲۰۲۰). با این حال، ادبیات حسابرسی هنوز به طور واضح مدل‌های زبانی بزرگ را قالب داخلی، نیمه داخلی یا خارجی تعریف و طبقه‌بندی نکرده است، و ویژگی‌ها، مزایا و چالش‌های آنها بطور منسجم مطرح نشده است.

چالش‌های مطرح شده توسط مدل‌های زبانی بزرگ لزوماً از چالش‌های مرتبط با پردازش زبان طبیعی (NLP^۵) یا سایر سیستم‌های مبتنی بر یادگیری ماشینی (ML^۶) متمایز نیستند. با این حال، استفاده گسترده و عمومیت مدل‌های زبانی بزرگ، این چالش‌ها را درخور توجه کرده است. همه این دلایل، تحلیل مدل‌های زبانی بزرگ از دیدگاه‌های اخلاقی را نیازمند نوآوری در ابزارهای ارزیابی ریسک، معیارها و چارچوب‌ها کرده است (تامکین و همکاران^۷، ۲۰۲۱). چندین مکانیسم نظارتی برای اطمینان از قانونی، اخلاقی و ایمن بودن مدل‌های زبانی بزرگ، طراحی، پیشنهاد یا آزمایش شده‌اند (آوین و همکاران^۸، ۲۰۲۱). برخی از آنها از نظر فنی جهت‌گیری شده‌اند، از جمله پیش‌پردازش داده‌های آموزشی، تنظیم دقیق مدل‌های زبانی بزرگ بر روی داده‌هایی با ویژگی‌های مطلوب و رویه‌هایی برای آزمایش مدل قبل از استقرار (تامکین و همکاران^۷، ۲۰۲۱). برخی دیگر به دنبال پرداختن به ریسک‌های اخلاقی و اجتماعی مرتبط با مدل‌های زبانی بزرگ از طریق استراتژی‌های کاهش اثرات منفی اجتماعی-فنی هستند، به عنوان مثال: پروتکل‌های انسانی در حلقه (وانگ و همکاران^۹، ۲۰۲۱)، و ابزارهای ارزیابی کیفی مبتنی بر روش‌های قوم‌نگاری (ماردا و نارایان^{۱۰}، ۲۰۲۱). برخی دیگر به دنبال تضمین شفافیت در فرآیندهای توسعه هوش مصنوعی هستند مانند: استفاده ساختاریافته از کارت‌های مدل (میشل و همکاران^{۱۱}، ۲۰۱۹)، برگه‌های داده (گبرو و همکاران^{۱۲}، ۲۰۲۱)، کارت‌های سیستم (گرین و همکاران^{۱۳}، ۲۰۲۲) و واترمارک کردن خروجی‌های سیستم (کرچنباور و همکاران^{۱۴}، ۲۰۲۳). با این حال، اثربخشی و امکان‌سنجی این مکانیسم‌های نظارتی هنوز توسط تحقیقات تجربی اثبات نشده است (انگلر^{۱۵}، ۲۰۲۳)، اما آنچه واضح است این است که دیگر کاربرد رویه‌های حسابرسی سنتی برای حسابرسی فناوری‌های هوش مصنوعی و از جمله مدل‌های زبانی بزرگ کافی نیست. در مطالعه حاضر با مروری بر ادبیات مرتبط، طبقه‌بندی‌های مختلف مدل‌های زبانی بزرگ، و ویژگی‌های مربوط به هر یک از انواع آن تشریح شده و فرصت‌ها و چالش‌های کاربرد مدل‌های زبانی بزرگ در حوزه حسابرسی ارائه شده است. همچنین برای اثربخشی مکانیسم‌های نظارتی در حوزه مدل‌های زبانی بزرگ، چارچوبی سه لایه در راستای حسابرسی مدل‌های زبانی بزرگ ارائه شده است که شامل: حسابرسی راهبری، حسابرسی مدل، و حسابرسی کاربردی است. نتایج حاصل از مطالعه به مؤسسه‌های حسابرسی کمک می‌کند تا در خصوص ادغام مدل‌های زبانی بزرگ در حسابرسی‌ها، آگاهانه و مسئولانه تصمیم‌گیری کنند. همچنین نتایج مطالعه نشان می‌دهد هنگامی که حسابرسی‌ها، به شیوه‌ای ساختاریافته و هماهنگ در هر سه سطح چارچوب حسابرسی مذکور انجام شوند، می‌توانند مکانیسمی عملی و مؤثر برای شناسایی و مدیریت برخی از ریسک‌های اخلاقی و اجتماعی ناشی از مدل‌های زبانی بزرگ فراهم آورند.

¹ Eulerich & Wood

² Deloitte

³ American Institute of Certified Public Accountants (AICPA)

⁴ Papachristou & Bekiaris

⁵ Natural language processing

⁶ Machine learning

⁷ Tamkin et al.

⁸ Avin et al.

⁹ Wang et al.

¹⁰ Marda & Narayan

¹¹ Mitchell et al.

¹² Gebru et al.

¹³ Green et al.

¹⁴ Kirchenbauer et al.

¹⁵ Engler

۲- ادبیات و مبانی نظری

مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)

مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)، نوعی از یادگیری ماشین است که برای تحلیل مجموعه داده‌های گسترده، انجام وظایف، پاسخ به پرسش‌ها و ارائه پاسخ‌هایی دقیق و شبیه انسان، آموزش دیده و طراحی شده است (دانگ و همکاران^۱، ۲۰۲۴). فرآیند آموزش مدل‌های زبانی بزرگ معمولاً شامل دو مرحله است: ۱- پیش‌آموزش، ۲- بهینه‌سازی مدل (تنظیم دقیق) (فوهر و همکاران^۲، ۲۰۲۳). پیش‌آموزش برای عملکرد مؤثر مدل‌های زبانی بزرگ بسیار مهم است، زیرا مدل‌های زبانی بزرگ بر اساس داده‌های گسترده آموزش می‌بینند تا دانشی جامع در مورد وظایف مختلف - چه وظایف عمومی و چه وظایف خاص - با حداقل مداخله انسانی و از طریق یادگیری خودنظارتی کسب کنند (گو و همکاران، ۲۰۲۴).

مدل‌های زبانی بزرگ رایجی که از انتقال‌دهنده‌ها (مبدل‌ها) استفاده می‌کنند شامل: ارائه رمزگذاری شده دو طرفه از انتقال‌دهنده‌ها (BERT^۳) و انتقال‌دهنده‌های پیش‌آمोخته مولد (GPT^۴) است. ارائه رمزگذاری شده دو طرفه از انتقال‌دهنده‌ها (BERT) با در نظر گرفتن راست‌چین و چپ‌چین بودن متن، نمایش‌های متنی را یاد می‌گیرد، در حالی که انتقال‌دهنده‌های پیش‌آموخته مولد (GPT) یک مدل خودهمبستگی یک طرفه است که در آن هر کلمه جدید تحت تأثیر کلمات قبلی قرار می‌گیرد (دانگ و همکاران، ۲۰۲۴). ویژگی‌های دو طرفه ارائه رمزگذاری شده دو طرفه از انتقال‌دهنده‌ها (BERT)، توانایی آن را در درک زمینه‌ها، از جمله تشخیص موجودیت‌های نام‌گذاری شده (NER^۵) و پاسخ به سؤالات، افزایش می‌دهد. علی‌رغم این قابلیت‌ها، ارائه رمزگذاری شده دو طرفه از انتقال‌دهنده‌ها (BERT) اغلب نیاز به بهینه‌سازی (تنظیم دقیق) قابل توجهی برای درک بهتر واژگان خاص و ویژگی‌های منحصر بفرد یک دامنه خاص دارد. در مقابل، انتقال‌دهنده‌های پیش‌آموخته مولد (GPT) عموماً در کارهایی مانند نوشتن خلاق، تولید و تکمیل متن، و تولید رمز عملکرد خوبی دارد. این الگوریتم در انجام کارهایی که از چندین نمونه یاد می‌گیرد (یادگیری چند مرحله‌ای) و کارهایی که صرفاً برای انجام آنها آموزش ندیده است (یادگیری صفر مرحله‌ای) عملکرد چشمگیری دارد (دانگ و همکاران، ۲۰۲۴).

تعریف و دسته‌بندی مدل‌های زبانی بزرگ داخلی، نیمه داخلی و خارجی

مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs) خارجی، مدل‌های عمومی طراحی شده برای استفاده عمومی است، و بطور خاص برای رفع نیازهای یک شرکت حسابرسی خاص یا صنعت حسابرسی طراحی نشده است. این مدل‌ها متعلق به ارائه دهنده خدمات است؛ به این معنی که ارائه دهنده خدمات دارای حقوق قانونی و مالکیت بر آنها است. یکی از ویژگی‌های ذاتی مدل‌های زبانی بزرگ خارجی این است که توسط ارائه دهنده خدمات میزبانی می‌شوند و به طور گسترده بر روی مجموعه داده‌های عمومی حجیمی آموزش دیده‌اند، که گاهی اوقات ممکن است دارای سوگیری، و فاقد دانش خاص در دامنه معینی باشد. علاوه بر این، هر داده‌ای که از استفاده آنها تولید می‌شود، متعلق به ارائه دهنده خدمات است و توسط آن کنترل می‌شود و کاربران، هیچ کنترلی بر داده‌ها ندارند. چنین مدل‌هایی معمولاً محدودیت‌هایی برای استفاده عمومی دارند، زیرا عموم مردم نمی‌توانند به ویژگی‌های تعبیه شده در آنها دسترسی داشته باشند. نمونه‌هایی از مدل‌های زبانی بزرگ خارجی

¹ Dong et al

² Föhr et al.

³ BERT که از حروف اول عبارت Bidirectional Encoder Representations from Transformers گرفته شده یک مدل زبانی دوطرفه است، به این معنی که برای پیش‌بینی هر کلمه در جمله، به تمام کلمات قبل و بعد از آن مراجعه می‌کند و از اطلاعات موجود در آنها استفاده می‌کند. این ویژگی باعث می‌شود که مدل BERT برای تمام وظایف پردازش زبان طبیعی، از جمله تشخیص احساسات، ترجمه ماشینی و پاسخ به پرسش‌ها کارآمد باشد. الگوریتم BERT روش ابداعی گوگل برای آموزش پردازش زبان طبیعی (NLP) به کامپیوترها است.

⁴ Generative Pre-trained Transformer

⁵ Named Entity Recognition

شامل ChatGPT توسط OpenAI، PaLM2، Bard، T5 توسط Google و LLaMA1 و LLaMA2 توسط Meta است (ایلا و موگوریا^۱، ۲۰۲۵).

مدل‌های زبانی بزرگ داخلی به عنوان مدل‌هایی تعریف می‌شوند که منحصراً برای یک شرکت و برای رفع نیازهای خاص آن طراحی شده است؛ که به صورت رایگان برای استفاده داخلی شرکت حساسیتی در دسترس است و حقوق اختصاصی آن در اختیار شرکت است و برای استفاده عمومی در دسترس نیست. برخلاف مدل‌های زبانی بزرگ خارجی، مدل‌های زبانی بزرگ داخلی به صورت داخلی میزبانی می‌شوند و از زیرساخت‌های شرکت حساسیتی، مانند سرورهای داخلی، سیستم‌های ابری یا سایر سیستم‌های مرتبط، استفاده می‌کنند. این تنظیمات تضمین می‌کند که داده‌های حساس، محرمانه و اختصاصی صاحبکاران، برخلاف مدل‌های زبانی بزرگ خارجی، تحت کنترل شرکت باقی می‌ماند. بنابراین، در استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ داخلی، داده‌های تولید شده متعلق به شرکت حساسیتی است و این مدل‌ها ممکن است در انجام حساسیتی‌ها مورد استفاده قرار گیرند. علاوه بر این، آموزش داده‌ها بر اساس داده‌های خاص، مرتبط و قابل اتکا متناسب با نیازهای شرکت حساسیتی انجام می‌شود. نمونه‌هایی از مدل‌های زبانی بزرگ داخلی شامل فناوری‌های در حال توسعه مؤسسه دیلویت مانند EYQ، EY.ai، ChatAI، DocAI، ReviewAI، RiskAI، ScribeAI، فناوری‌های کاربردی مؤسسه ارنست اندینگ^۲ مانند EYQ، EY.ai، مدل‌های کاربردی مؤسسه پرایس واترهاوس کوپرز^۳ مانند ChatPwC، و فناوری مورد استفاده مؤسسه کی پی ام جی^۴ با نام KymChat است (ایلا و موگوریا، ۲۰۲۵).

مدل‌های زبانی بزرگ نیمه‌داخلی، ویژگی‌های مشترک زیادی با مدل‌های زبانی بزرگ داخلی دارند، به جز اینکه حقوق مالکیت ممکن است توسط ارائه‌دهنده خدمات یا به طور مشترک با مؤسسه حساسیتی باشد و میزبانی آن‌ها ممکن است به صورت داخلی یا توسط ارائه‌دهنده خدمات مدیریت شود. با این حال، مؤسسه حساسیتی معمولاً مالکیت داده‌های تولید شده توسط این مدل‌ها را حفظ می‌کند، که بر اساس توافق قراردادی بین ارائه‌دهنده خدمات و مؤسسه حساسیتی انجام می‌شود. آموزش داده‌ها در مدل‌های زبانی بزرگ نیمه‌داخلی احتمالاً بر روی مجموعه داده‌های بزرگ و عمومی انجام می‌شود، که با در نظر گرفتن الگوریتم‌هایی برای فیلتر کردن و اولویت‌بندی محتوای خاص صنعت حساسیتی، یا گنجانیدن مجموعه داده‌های خاص که محرمانگی داده‌ها را حفظ کند، تنظیم شده‌اند. این رویکرد مدل‌ها را قادر می‌سازد تا زبان فنی و دانش منحصر به فرد صنعت حساسیتی را یاد بگیرند و در نتیجه عملکرد خود را بهبود بخشند. یک نمونه معمول از مدل‌های زبانی بزرگ نیمه‌داخلی، همکاری ارنست اندینگ، پرایس واترهاوس کوپرز، کی پی ام جی با مایکروسافت برای استفاده از خدمات Azure OpenAI در حساسیتی‌ها، یا همکاری کی پی ام جی با مایکروسافت برای استفاده از Microsoft 365 Co-Pilot برای انجام حساسیتی‌ها است (ایلا و موگوریا، ۲۰۲۵). جدول (۱) تمایز بین مدل‌های زبانی بزرگ خارجی، نیمه‌داخلی و داخلی را نشان داده است.

جدول (۱): تمایز بین مدل‌های زبانی بزرگ خارجی، نیمه‌داخلی و داخلی

ویژگی‌ها	مدل‌های زبانی بزرگ خارجی	مدل‌های زبانی بزرگ نیمه‌داخلی	مدل‌های زبانی بزرگ داخلی
مالکیت مدل‌های زبانی بزرگ	متعلق به ارائه‌دهنده خدمات	متعلق به ارائه‌دهنده خدمات، یا هم ارائه‌دهنده خدمات و هم مؤسسه حساسیتی	متعلق به مؤسسه حساسیتی
نهاد میزبان	ارائه‌دهنده خدمات خارجی	شرکت میزبان/ارائه‌دهنده خدمات خارجی	شرکت میزبان
مالکیت داده‌ها	ارائه‌دهنده خدمات	مؤسسه حساسیتی (احتمالاً بر اساس قرارداد توافق)	مؤسسه حساسیتی
آموزش داده	به طور گسترده آموزش دیده روی مجموعه داده‌های عمومی عظیم	آموزش دیده روی مجموعه داده‌های بزرگ و عمومی با الگوریتم‌هایی که برای فیلتر کردن	آموزش دیده در مورد داده‌های خاص، مرتبط و قابل اتکا متناسب با نیاز مؤسسه حساسیتی

¹ Elad & Mugwira

² Ernst & Young (EY)

³ PricewaterhouseCoopers (PWC)

⁴ KPMG

	محتوای خاص حسابرسی یا گنجاندن مجموعه داده‌های خاص دامنه که محدود و محرمانه هستند، تنظیم شده‌اند.		
ماهیت استفاده	قابل استفاده توسط موسسات حسابرسی در انجام حسابرسی	قابل استفاده برای عموم	قابل استفاده توسط موسسات حسابرسی در انجام حسابرسی
محدودیت استفاده	محدودیت برای استفاده عمومی اما بدون محدودیت استفاده برای مؤسسه حسابرسی	محدودیت استفاده برای برخی از کاربردهای عمومی	محدودیت برای استفاده عمومی اما بدون محدودیت استفاده برای مؤسسه حسابرسی

فرصت‌ها و چالش‌های استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs) در حوزه حسابرسی

فرصت‌های استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs) در حسابرسی

مدل‌های زبانی بزرگ به دلیل توانایی‌شان در تولید پاسخ‌های به موقع و شبیه به انسان، و در عین حال فیلتر کردن اطلاعات نامربوط در خروجی تولید شده، مورد توجه قرار می‌گیرند (فتوح و موگویرا^۱، ۲۰۲۵). علاوه بر این، مدل‌های زبانی بزرگ می‌توانند حجم اسنبوهی از داده‌های متنی را تحلیل کرده و نظارت مداوم و جمع‌آوری شواهد حسابرسی از داده‌های بدون ساختار را در زمان واقعی تسهیل کنند (امت و همکاران، ۲۰۲۴). مدل‌های زبانی بزرگ همچنین می‌توانند با تسهیل ارزیابی ریسک از طریق شناسایی پرچم‌های قرمز بالقوه، برنامه‌ریزی حسابرسی را بهبود بخشند و حسابرسان را قادر سازند تا ریسک‌های حسابرسی نوظهور، فعالیت‌های مشکوک و حوزه‌هایی را که حسابرسان در آنها از نظر دانش و تخصص کمبود دارند، شناسایی کنند (اولریچ و وود، ۲۰۲۵؛ فتوح و موگویرا، ۲۰۲۵). در حالی که برخی مطالعات بر پتانسیل مدل‌های زبانی بزرگ برای تسهیل استخراج تقلب‌های اساسی تأکید می‌کنند (لی و واسارهللی^۲، ۲۰۲۴)، شواهد تجربی اخیر نتایج امیدوارکننده‌ای را نشان می‌دهد که عنوان می‌کند مدل‌های زبانی بزرگ می‌توانند تشخیص جعل و تقلب در صورت‌های مالی را بهبود و تسریع بخشند (بوسکو و همکاران^۳، ۲۰۲۴). علاوه بر این، مدل‌های زبانی بزرگ می‌توانند رویه‌های حسابرسی مناسبی را نسبت به میزان ریسک توصیه کنند، بنابراین حسابرسان را قادر می‌سازند تا دامنه حسابرسی‌ها را تعریف کرده و کار میدانی حسابرسی را، به ویژه در تسریع تهیه مصاحبه‌ها و چک لیست حوزه‌های موجود در دامنه حسابرسی (امت و همکاران، ۲۰۲۴)، و رویه‌های پیگیری تسهیل کنند (اولریچ و وود). همچنین، استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ موجب تسهیل ارزیابی کنترل‌های داخلی، و شناسایی نقاط ضعف کنترل‌های داخلی شده و زمینه‌های بهبود را پیشنهاد می‌دهند (ژائو و وانگ^۴، ۲۰۲۴).

از سویی دیگر، این مدل‌ها می‌توانند وظایف روزمره، تکراری، وقت‌گیر و مستعد خطا، مانند تهیه و اصلاح گزارش‌های حسابرسی و گزارش‌های کاری (اوترو و آگو^۵، ۲۰۲۵)، مطابق با انتظارات را انجام دهند. زمان صرفه‌جویی شده از این فعالیت‌های روزمره می‌تواند یک مزیت رقابتی برای مؤسسه‌های حسابرسی فراهم کند (فتوح و موگویرا، ۲۰۲۵) و به حسابرسان اجازه دهد تا بر کار میدانی، تعامل با صاحبکاران (امت و همکاران، ۲۰۲۴) و وظایف پیچیده‌ای که مستلزم قضاوت حسابرسان است، تمرکز کنند (فتوح و موگویرا، ۲۰۲۵). نشان داده است که طرح‌واره‌های شناختی مدل‌های زبانی بزرگ، مشابه طرح‌واره‌های حسابرسان مالی است، که نشانگر این است که مدل‌های زبانی بزرگ می‌توانند وظایف حسابرسی خاصی را به طور مؤثر انجام دهند (وی و همکاران^۶، ۲۰۲۳). مدل‌های زبانی بزرگ به لطف توانایی‌های پردازش زبان طبیعی خود که تحلیل داده‌های متنی کارآمد و مؤثر در زمان واقعی را ممکن می‌سازد، قادر به انجام وظایفی هستند که معمولاً توسط حسابرسان انجام می‌شود (اولیری^۷، ۲۰۲۴). چنین مدل‌های زبانی بزرگی می‌توانند با ارائه رهنمودهایی در مورد استانداردهای حسابرسی مربوطه که مربوط به کار حسابرسی است، تجربه یادگیری حسابرسان جوان را افزایش دهند (دانگ و همکاران، ۲۰۲۳؛ فتوح و

¹ Fotoh & Mugwira

² Li & Vasarhelyi

³ Boskou et al.

⁴ Zhao & Wang

⁵ Oteri & Agu

⁶ Wei et al.

⁷ O'Leary

موگویرا، ۲۰۲۵). یکی دیگر از پتانسیل‌های مهم مدل‌های زبانی بزرگ، توانایی آنها در پیش‌ارزیابی و تقویت رویه‌های حسابرسی برنامه‌ریزی‌شده، قبل از اجرا است که منجر به درک بهتر رویه‌های حسابرسی احتمالی، افزایش اعتماد حساب‌برسان به برنامه‌های حسابرسی شده و در نهایت منجر به بهبود برنامه‌ها و نتایج حسابرسی می‌شود (واسارهللی و همکاران^۱، ۲۰۲۳). جدول (۲) شامل خلاصه‌ای جامع از توانمندی‌ها و فرصت‌های ایجاد شده توسط مدل‌های زبانی بزرگ در حسابرسی را ارائه کرده است.

جدول (۲): فرصت‌های استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs) در حسابرسی

فرصت‌های ایجاد شده توسط مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)	نکات اصلی	محققان
تولید گزارش‌های مرتبط، به موقع و شبیه به انسان	مدل‌های زبانی بزرگ گزارش‌های به موقع و انسانی تولید می‌کنند و اطلاعات نامربوط را فیلتر می‌کنند.	Dong et al., 2024; Fotoh & Mugwira, 2025
تحلیل داده‌های متنی، نظارت مستمر، و جمع‌آوری شواهد در لحظه	مدل‌های زبانی بزرگ حجم زیادی از داده‌های متنی را تحلیل می‌کنند و شواهد حسابرسی کلیدی را از داده‌های بدون ساختار به صورت بلادرنگ جمع‌آوری کرده و نظارت می‌کنند.	Gu et al., 2024; Li & Vasarhelyi, 2024; Oteri & Agu, 2025
بهبود برنامه‌ریزی حسابرسی و تشخیص تقلب	مدل‌های زبانی بزرگ ارزیابی و کاهش ریسک را تسهیل می‌کنند و به حساب‌برسان در تشخیص ریسک‌های بالقوه و کاستی‌های دانش کمک می‌کنند. آنها همچنین حساب‌برسان را قادر می‌سازند تا تقلب در صورت‌های مالی را تشخیص دهند.	Eulerich & Wood, 2025; Zhao & Wang, 2023
توصیه رویه‌های حسابرسی مبتنی بر ریسک و رویه‌های پیگیری	مدل‌های زبانی بزرگ رویه‌های حسابرسی را بر اساس میزان ریسک توصیه می‌کنند، تعریف دامنه حسابرسی را تسهیل کرده، رویه‌های کار میدانی حسابرسی و پیگیری را انجام می‌دهند، و پیشرفت رویه‌های حسابرسی قبلی را پیگیری می‌کنند.	Eulerich & Wood, 2025; Zhao & Wang, 2023
ارزیابی کنترل‌های داخلی	مدل‌های زبانی بزرگ ارزیابی کنترل‌های داخلی را تسهیل می‌کنند، نقاط ضعف را مشخص کرده و بهبودهایی را پیشنهاد می‌دهند.	Eulerich & Wood, 2025; Fotoh & Mugwira, 2025
انجام وظایف حسابرسی پیش یا افتاده	مدل‌های زبانی بزرگ وظایف تکراری ساده، وقت‌گیر و مستعد خطا مانند تهیه و اصلاح گزارش‌های حسابرسی و گزارش‌های کاری را مدیریت می‌کنند.	Emett et al., 2024; Eulerich & Wood, 2025; Fotoh & Mugwira, 2025
صرفه‌جویی در زمان فرآیندهای حسابرسی	زمان صرفه‌جویی‌شده از فعالیت‌های تکراری ساده می‌تواند برای شرکت‌های حسابرسی یک مزیت رقابتی ایجاد کند.	Fotoh & Mugwira, 2025
افزایش تمرکز بر وظایف اصلی حسابرسی	صرفه‌جویی در زمان انجام کارهای تکراری ساده باعث آزاد شدن زمان حساب‌برسان شده و به آنها اجازه می‌دهد تا بر کارهای میدانی حسابرسی، تعامل با صاحبکاران و وظایف پیچیده‌ای که نیاز به قضاوت دارند، تمرکز کنند.	Emett et al., 2024; Fotoh & Mugwira, 2025
شباهت طرحواره‌های شناختی مدل‌های زبانی بزرگ با طرحواره‌های حساب‌برسان باتجربه	مدل‌های زبانی بزرگ طرحواره‌های شناختی مشابه حساب‌برسان باتجربه دارند که آنها را قادر می‌سازد تا به دلیل آموزش بر روی داده‌های ساختاریافته، وظایف حسابرسی خاصی را به طور کارآمد انجام دهند.	Wei et al., 2023
ارتقای یادگیری برای حساب‌برسان تازه کار	مدل‌های زبانی بزرگ با ارائه راهنمایی در مورد استانداردهای حسابرسی مرتبط با کارهای حسابرسی، تجربه یادگیری حساب‌برسان تازه کار را افزایش می‌دهند.	Dong et al., 2024; Fotoh & Mugwira, 2025
پتانسیل همکاری مدل‌های زبانی بزرگ با حساب‌برسان	مدل‌های زبانی بزرگ می‌توانند به طور قابل توجهی با حساب‌برسان همکاری کنند و وظایفی مانند تحلیل نسبت‌های مالی و تسهیل استخراج متن از داده‌ها، استخراج اطلاعات مرتبط و تشخیص ناهنجاری را انجام دهند.	Gu et al., 2024; Li & Vasarhelyi, 2024

¹ Vasarhelyi et al.

Gu et al., 2024	مدل‌های زبانی بزرگ با درک ترجیحات و رویکردهای نوشتاری حساب‌رسان، یک تجربه یادگیری شخصی و زمینه‌ای ارائه می‌دهند و دقت و ارتباط پاسخ‌ها را بهبود می‌بخشند. علاوه بر این، مدل‌های زبانی بزرگ می‌توانند به طور خاص برای تامین نیازهای صنایع و شرکت‌های خاص آموزش ببینند.	تجربه یادگیری شخصی‌سازی شده برای حساب‌رسان و آموزش‌های خاص صنعت برای مدل‌های زبانی بزرگ
Vasarhelyi et al., 2023	مدل‌های زبانی بزرگ می‌توانند رویه‌های حساب‌رسانی برنامه‌ریزی شده را از قبل ارزیابی کرده، و شناخت اقدامات احتمالی حساب‌رسانی را افزایش دهند، و اعتماد به طرح‌های حساب‌رسانی، برنامه‌ها و نتایج حساب‌رسانی را افزایش دهند.	پیش ارزیابی رویه‌های حساب‌رسانی
Gu et al., 2024	مدل‌های زبانی بزرگ اجرای رویه‌های حساب‌رسانی کارآمد، قابل اعتماد و مؤثر را تسریع می‌کنند.	افزایش کارایی رویه‌های حساب‌رسانی

چالش‌های استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs) در حساب‌رسانی

علیرغم مزایای بالقوه ادغام مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs) با فناوری‌های نوظهور (لی و همکاران^۱، ۲۰۲۴)، تحقیقات معاصر چالش‌های متعددی را در ارتباط با پذیرش مدل‌های زبانی بزرگ در حساب‌رسانی، صرف نظر از طبقه‌بندی آنها در قالب مدل‌های زبانی بزرگ به عنوان داخلی، نیمه‌داخلی، یا خارجی، ارائه کرده است.

اولاً، مسائل مربوط به حریم خصوصی داده‌ها، محرمانگی و امنیت داده‌ها بسیار مهم هستند و پیامدهای اخلاقی قابل توجهی دارند (استریت و همکاران^۲، ۲۰۲۳؛ امت و همکاران، ۲۰۲۴). برای اینکه مدل‌های زبانی بزرگ دقیق و قابل اتکا باشند، نیاز به آموزش جامع در مورد داده‌های اختصاصی صاحبکاران دارند (ژائو و وانگ، ۲۰۲۳). برای مثال، پتانسیل مدل‌های زبانی بزرگ برای افشای ناخواسته اطلاعات محرمانه، حساس یا اختصاصی صاحبکاران، نگرانی‌های اخلاقی قابل توجهی را ایجاد کرده است (اوترو و آگو، ۲۰۲۵). دسترسی غیرمجاز به داده‌های صاحبکاران، نقض داده‌ها یا هک کردن منجر به طرح دعوی قضایی، آسیب به اعتبار و از بین رفتن اعتماد به حرفه حساب‌رسانی می‌شود (گو و همکاران، ۲۰۲۴). علاوه بر این، داده‌های محرمانه چنین صاحبکارانی می‌تواند برای آموزش مدل‌های زبانی بزرگ استفاده شود و هنجارهای اخلاقی را نقض کند که حساب‌رسان را ملزم به رعایت محرمانگی اطلاعات صاحبکاران و عدم انتشار چنین اطلاعاتی بدون تأیید صاحبکاران می‌کند (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۱۹۹۳؛ انجمن استانداردهای بین‌المللی اخلاقی برای حسابداران^۳، ۲۰۲۳). در نتیجه، ضروری است که اطمینان حاصل شود که اقدامات لازم در خصوص حفظ حریم خصوصی انجام شده است و داده‌های حساس صاحبکاران در طول پردازش توسط مدل‌های زبانی بزرگ ایمن باقی می‌مانند (استریت و همکاران). علاوه بر این، تفسیر نادرست داده‌ها توسط مدل‌های زبانی بزرگ ممکن است باعث ایجاد توجیهات یا گاهی اوقات استدلال‌های کاملاً اشتباه شوند؛ زیرا این داده‌ها فاقد توانایی استدلال اخلاقی هستند و بنابراین نمی‌توانند تصمیمات حساب‌رسانی را که نیاز به استدلال دارد، اتخاذ کنند (فتوح و موگوریا، ۲۰۲۵). توانایی مدل‌های زبانی بزرگ در تولید پاسخ‌هایی شبیه به انسان، آنها را مستعد انتشار اطلاعات جعلی می‌کند (اولیری، ۲۰۲۳) و در مقایسه با حساب‌رسان انسانی، تصور نادرستی از کارایی آنها ایجاد می‌کند (استریت و ویلک^۴، ۲۰۲۳). همچنین از آنجایی که کیفیت پاسخ‌های تولید شده توسط مدل‌های زبانی بزرگ تا حد زیادی به کیفیت دستورالعمل‌های ارائه شده بستگی دارد (گو و همکاران، ۲۰۲۴)، دستورالعمل‌های تولید شده ضعیف می‌توانند منجر به پاسخ‌های ضعیف نادرست شوند (فتوح و موگوریا، ۲۰۲۵). از سویی دیگر، نگرانی‌هایی در مورد حقوق مالکیت معنوی خروجی‌های تولید شده توسط مدل‌های زبانی بزرگ وجود دارد، زیرا این مدل‌ها بر اساس حجم زیادی از داده‌های دارای حق چاپ آموزش دیده‌اند و هیچگونه

¹ Li et al.

² Street et al.

³ IESBA

⁴ Street & Wilck

شفافیت یا پاسخگویی در مورد مالکیت این داده‌ها وجود ندارد. در نتیجه، خروجی‌های تولید شده توسط برخی از مدل‌های زبانی بزرگ می‌تواند بطور بالقوه حق چاپ و سایر حقوق مالکیت معنوی را نقض کند (استریت و ویلک، ۲۰۲۳).

باید در نظر داشت که مدل‌های زبانی بزرگ در برابر حملات سایبری آسیب پذیر هستند (اولریچ و وود، ۲۰۲۵)، که این موضوع نیاز به اقدامات قوی امنیت سایبری برای مقابله با چنین تهدیدهایی را برجسته می‌کند. همچنین چالش‌هایی در رابطه با پاسخگویی و شفافیت این مدل‌ها وجود دارد (فتوح و موگویرا، ۲۰۲۵). داده‌های آموزشی آنقدر گسترده هستند که حتی توسعه‌دهندگان اغلب منابع آنها را نمی‌دانند و ردیابی منشأ آنها را دشوار می‌کند (اولیری، ۲۰۲۳). در نتیجه، این ابهام در مورد منابع آنها، منطق پیرامون تولید خروجی و فرآیند آموزش داده‌ها، سوالات مربوط به شفافیت و قابلیت‌اتکای آنها را تشدید می‌کند (استریت و ویلک، ۲۰۲۳؛ فتوح و موگویرا، ۲۰۲۵). همچنین چالش اثر اتاق پژواک (echo chamber effect)^۱ وجود دارد که از بازتولید خطاها و سوگیری‌های مدل‌های زبانی بزرگ از منابع داده ناشی می‌شود. مدل‌های زبانی بزرگ به دلیل آموزش داده‌ها بر اساس داده‌های مغرضانه و غیرمتنوع، ممکن است خروجی‌های مغرضانه‌ای تولید کنند (اولریچ و وود، ۲۰۲۵). به عنوان مثال، عدم دسترسی به اطلاعات حسابداری خاص ممکن است این موضوع را تشدید کند (فتوح و موگویرا، ۲۰۲۵).

از سویی دیگر، خروجی‌های تولید شده توسط برخی از مدل‌های زبانی بزرگ ممکن است در اثر عدم انجام بهینه‌سازی مدل، قدیمی و ناقص باشند (استریت و ویلک، ۲۰۲۳). به عنوان مثال، زمان بین یک اطلاعاتی حسابرسی جدید و زمانی که مدل‌های زبانی بزرگ از این اطلاعات مطلع می‌شوند، می‌تواند بر خروجی تولید شده توسط مدل‌های زبانی بزرگ تأثیر بگذارد. این چالش نگرانی‌های بیشتری را در مورد دقت و قابلیت‌اتکای چنین مدل‌های زبانی بزرگ در انجام وظایف حسابرسی خاص (فتوح و موگویرا، ۲۰۲۵) و عدم توانایی آنها در ارائه رهنمودهای آینده‌نگر ایجاد می‌کند (استریت و همکاران، ۲۰۲۳). علاوه بر این، احتمال انسان‌انگاری وجود دارد، جایی که حساب‌رسان به اشتباه ویژگی‌ها، صفات و احساسات انسانی را به مدل‌های زبانی بزرگ نسبت می‌دهند (واسارهایی و همکاران، ۲۰۲۳). برخلاف انسان‌ها، مدل‌های زبانی بزرگ و سایر فناوری‌ها فاقد ویژگی‌هایی مانند خودشناسی، کنترل، آگاهی و انگیزه هستند (موناکو و همکاران^۲، ۲۰۲۳) و بنابراین نمی‌توانند به عنوان متخصصان حسابرسی قابل اعتماد، عمل کنند؛ زیرا نمی‌توانند مانند حساب‌رسان قضاوت حرفه‌ای انجام دهند (استریت و همکاران، ۲۰۲۳) (Street et al., 2023). بنابراین، حساب‌رسان باید آگاه باشند که فرآیندهایی که مدل‌های زبانی بزرگ برای نتیجه‌گیری اتخاذ می‌کنند، بسیار غیرانسانی است (واسارهایی و همکاران، ۲۰۲۳)، و مستلزم تردید حرفه‌ای و نظارت دقیق حساب‌رسان است. اتکای بیش از حد به مدل‌های زبانی بزرگ ممکن است بر استقلال، تردید حرفه‌ای و قضاوت حساب‌رسان که برای عملکرد مؤثر حسابرسی حیاتی هستند، تأثیر منفی بگذارد (فتوح و موگویرا، ۲۰۲۵). در نتیجه، مدل‌های زبانی بزرگ به عنوان دستیارهای آزمایشی (گو و همکاران، ۲۰۲۴)، نه برای جایگزینی حساب‌رسان، بلکه برای افزایش کارایی و اثربخشی وظایف حسابرسی طراحی شده‌اند (استریت و همکاران، ۲۰۲۳). جدول (۳) خلاصه‌ای جامع از چالش‌های فعلی مدل‌های زبانی بزرگ در حسابرسی را نشان داده است.

جدول (۳): چالش‌های استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs) در حسابرسی

چالش‌های ایجاد شده توسط مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)	نکات اصلی	محققان
حریم خصوصی داده‌ها، محرمانگی، نگرانی‌های امنیتی، و نقض‌های اصول اخلاقی بالقوه و آسیب‌های اعتباری	آموزش مدل‌های زبانی بزرگ با داده‌های محرمانه صاحبکاران بدون تأیید آنها، نگرانی‌های اخلاقی قابل توجهی را در مورد حریم خصوصی، محرمانگی و امنیت داده‌ها، به ویژه خطر افشای سهوی داده‌های محرمانه، حساس یا اختصاصی صاحبکاران، که به طور بالقوه منجر به طرح دعوی قضایی، آسیب به اعتبار و از دست دادن اعتماد به حرفه حسابرسی می‌شود، ایجاد می‌کند.	Emett et al., 2024; Eulerich & Wood, 2025

^۱ اتاق پژواک، توصیفی کنایی از وضعیتی است که در آن اطلاعات، ایده‌ها، یا باورها با ارتباطات و تکرار درون یک سامانه تعریف شده تقویت می‌شوند. این اتفاق معمولاً به دلیل الگوریتم‌های شبکه‌های اجتماعی، انتخاب‌های شخصی افراد در دنبال کردن صفحات و افراد همفکر، و همچنین تعامل بیشتر با کسانی که نظرات مشابه دارند، رخ می‌دهد.

^۲ Munoko et al.

Fotoh & Mugwira, 2025 Vasarhelyi et al., 2023	استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ می‌تواند منجر به تولید اظهارات نادرست، تفسیر نادرست داده‌ها و توجیه نادرست خطاها شود و در نتیجه منجر به انتشار اطلاعات جعلی و ایجاد تصور نادرست از کارایی می‌شود.	مدل‌های زبانی بزرگ مستعد انتشار اطلاعات نادرست هستند.
Fotoh & Mugwira, 2025	مدل‌های زبانی بزرگ توانایی استدلال اخلاقی ندارند و این امر توانایی آنها را در تصمیم‌گیری‌های حسابرسی که نیاز به استدلال انسانی دارد، محدود می‌کند.	فقدان استدلال اخلاقی در استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ
Gu et al., 2024; Fotoh & Mugwira, 2025	کیفیت پاسخ‌های مدل‌های زبانی بزرگ به شدت به کیفیت سوالات ارائه شده بستگی دارد؛ سوالات ضعیف منجر به پاسخ‌های ضعیف می‌شود.	وابستگی به کیفیت سریع
Fotoh & Mugwira, 2025 Street & Wilck, 2023	خروجی‌های تولید شده توسط مدل‌های زبانی بزرگ به دلیل استفاده از حجم زیادی از داده‌های دارای حق چاپ بدون پاسخگویی به مالکیت، می‌توانند به طور بالقوه حق چاپ و سایر حقوق مالکیت معنوی را نقض کنند.	نگرانی‌های مربوط به مالکیت معنوی
Vasarhelyi et al., 2023	این خطر وجود دارد که حسابرسان ممکن است به اشتباه ویژگی‌ها، صفات و احساسات انسانی را به مدل‌های زبانی بزرگ نسبت دهند، در عین حال فرآیندهایی که مدل‌های زبانی بزرگ برای نتیجه‌گیری استفاده می‌کنند به طور قابل توجهی با استدلال انسانی متفاوت است و نیاز به تردید و نظارت دقیق حسابرسان دارد.	خطر انسان‌پنداری و فرآیندهای غیرانسانی دوره‌های آموزشی مدل‌های زبانی بزرگ
Fotoh & Mugwira, 2025	اتکای بیش از حد به مدل‌های زبانی بزرگ ممکن است بر استقلال، تردید حرفه‌ای و قضاوت حرفه‌ای حسابرسان که برای عملکرد مؤثر حسابرسی بسیار مهم هستند، تأثیر منفی بگذارد.	تأثیر اتکای بیش از حد به مدل‌های زبانی بزرگ
Fotoh & Mugwira, 2025; Oteri & Agu, 2025	مدل‌های زبانی بزرگ اغلب فاقد دانش تخصصی در صنعت، از جمله درک دقیق از مقررات خاص حسابداری و حسابرسی مانند IFRS ¹ ، ISA ² و GAAP ³ است.	فقدان دانش تخصصی در صنعت
Eulerich and Wood, 2025	مدل‌های زبانی بزرگ در برابر حملات سایبری آسیب‌پذیرند، که نشان دهنده نیاز به اقدامات قوی امنیت سایبری است.	آسیب‌پذیری در برابر حملات سایبری
O'Leary, 2023; Street & Wilck, 2023 Oteri & Agu, 2025	منشأ نامشخص داده‌های آموزشی برای مدل‌های زبانی بزرگ، همراه با منطق مرتبط با خروجی‌های تولید شده، قابلیت ردیابی را پیچیده کرده و نگرانی‌هایی را در مورد منشأ، شفافیت و قابلیت اتکای داده‌ها ایجاد می‌کند.	نگرانی‌های مربوط به پاسخگویی، شفافیت و قابلیت اتکا
Eulerich and Wood, 2025; Fotoh and Mugwira, 2025	مدل‌های زبانی بزرگ می‌توانند خطاها و سوگیری‌ها را از منابع داده‌ای غیرمتنوع بازتولید کنند، و مدل‌های آتی ممکن است این سوگیری‌ها را به طور نامحسوس درونی کرده و تشدید کنند. در حوزه حسابداری و حسابرسی به دلیل دسترسی محدود به انواع خاصی از اطلاعات این امر تشدید می‌شود.	اثر اتاق پژواک و سوگیری در خروجی‌های مدل‌های زبانی بزرگ
Fotoh & Mugwira, 2025; Street & Wilck, 2023	برخی از خروجی‌های مدل‌های زبانی بزرگ ممکن است به دلیل شکاف در به‌روزرسانی داده‌های آموزشی با اطلاعات جدید، قدیمی بوده و به‌روز نباشند. این امر بر دقت خروجی تولید شده تأثیر می‌گذارد و عملکرد مدل‌های زبانی بزرگ را در انجام وظایف حسابرسی خاص تحت تأثیر قرار می‌دهد.	خروجی‌های قدیمی و نگرانی‌های مربوط به دقت در مدل‌های زبانی بزرگ

¹. International Financial Reporting Standards

². International standards on auditing

³. Generally accepted accounting principles

حسابرسی را می‌توان به عنوان یک سازوکار نظارتی در نظر گرفت زیرا می‌توان از آن برای نظارت بر رفتار و عملکرد استفاده کرد (فلینت^۱، ۱۹۸۸) و سابقه طولانی در ارتقاء دقت و شفافیت رویه‌ها در زمینه‌هایی مانند حسابداری مالی دارد (لابری و استنکی^۲، ۲۰۱۹). بنابراین ایده پشت حسابرسی هوش مصنوعی ساده است: درست همانطور که تراکنش‌های مالی را می‌توان از نظر صحت، کامل بودن و قانونی بودن حسابرسی کرد، طراحی و استفاده از سیستم‌های هوش مصنوعی را نیز می‌توان از نظر استحکام فنی، انطباق با قوانین یا پایبندی به اصول اخلاقی از پیش تعریف شده حسابرسی کرد. حسابرسی هوش مصنوعی یک حوزه مطالعاتی نسبتاً جدید است که در سال ۲۰۱۴ توسط مقاله سندویچ و همکارانش با عنوان «الگوریتم‌های نظارتی» مطرح شد (سندویچ^۳، ۲۰۱۴). حسابرسی تقریباً بر تمام ابعاد هوش مصنوعی، از مستندسازی رویه‌های طراحی گرفته تا آزمون و تأیید مدل (استاد و ریچ^۴، ۲۰۲۱)، نظارت دارد. بنابراین، حسابرسی هوش مصنوعی هم یک عمل چندوجهی و هم یک حوزه تحقیقاتی چندرشته‌ای است که از علوم کامپیوتر (آدلر و همکاران^۵، ۲۰۱۸)، حقوق (لوکس و همکاران^۶، ۲۰۲۱)، مطالعات رسانه‌ای و ارتباطات (باندی^۷، ۲۰۲۱) و مطالعات سازمانی بهره می‌برد.

محققان مختلف، حسابرسی هوش مصنوعی را به روش‌های مختلفی تعریف کرده‌اند. بطوریکه می‌توان بین مفاهیم محدود و گسترده حسابرسی هوش مصنوعی تمایز قائل شد. گروهی از تعاریف، رویکردی تأثیرمحور از حسابرسی هوش مصنوعی ارائه کرده است که بر بررسی و ارزیابی خروجی‌های سیستم‌های هوش مصنوعی برای داده‌های ورودی مختلف تمرکز دارد (متاکسا و همکاران^۸، ۲۰۲۱). در حالیکه گروهی دیگر از تعاریف، رویکردی فرآیندمحور دارد و بر ارزیابی کفایت فرآیندهای توسعه نرم‌افزار و سیستم‌های مدیریت کیفیت ارائه‌دهندگان فناوری تمرکز دارد (برگوت و همکاران^۹، ۲۰۲۳). بطور کلی، حسابرسی هوش مصنوعی را می‌توان به عنوان یک فرآیند سیستماتیک و مستقل، برای جمع‌آوری و ارزیابی شواهد مربوط به اقدامات یا ویژگی‌های یک واحد تجاری و انتقال نتایج آن ارزیابی، به ذینفعان مربوطه تعریف کرد. باید توجه داشت که واحد تجاری مورد نظر، می‌تواند یک سیستم هوش مصنوعی، یک سازمان، یک فرآیند یا هر ترکیبی از آنها باشد (موکندر و آکستی^{۱۰}، ۲۰۲۳).

رویکردی سه سطحی برای حسابرسی مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)

رویکرد سه سطحی برای حسابرسی مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)، بر سه سطح تمرکز دارد. سطح اول، ارائه دهنده‌گان فناوری را شامل می‌شود که مدل‌های زبانی بزرگ را توسعه می‌دهند و باید تحت حسابرسی‌های راهبری قرار گیرند که رویه‌های سازمانی، ساختارهای پاسخگویی و سیستم‌های مدیریت کیفیت آنها را ارزیابی کند. سطح دوم، مدل‌های زبانی بزرگ باید پس از آموزش اولیه، اما قبل از تطبیق و استقرار در کاربردهای خاص، تحت حسابرسی‌های مدل قرار گیرند و قابلیت‌ها و محدودیت‌های آنها ارزیابی شود. سطح سوم، برنامه‌های کاربردی پایین‌دستی که از مدل‌های زبانی بزرگ استفاده می‌کنند باید تحت حسابرسی‌های مداوم قرار گیرند که همسویی اخلاقی و انطباق قانونی عملکرد آنها و تأثیر این برنامه‌های کاربردی را در طول زمان ارزیابی کنند (موکندر و همکاران^{۱۱}، ۲۰۲۴). شکل (۱)، رویکرد سه سطحی حسابرسی مدل‌های زبانی بزرگ را به تصویر کشیده است.

حسابرسی راهبری

¹ Flint

² LaBrie & Steinke

³ Sandvig

⁴ Stodt & Reich

⁵ Adler et al.

⁶ Laux et al.

⁷ Bandy

⁸ Metaxa et al.

⁹ Berghout et al.

¹⁰ Mökander & Axente

¹¹ Mökander et al.

ارائه‌دهندگان فناوری که روی مدل‌های زبانی بزرگ کار می‌کنند باید تحت حسابرسی راهبری قرار گیرند که رویه‌های سازمانی، ساختارهای انگیزشی و سیستم‌های مدیریتی آنها را ارزیابی می‌کند. شواهد نشان داده است که چنین ویژگی‌هایی بر طراحی و استقرار فناوری‌ها تأثیر می‌گذارند (برونداج و همکاران^۱، ۲۰۲۰). علاوه بر این، تحقیقات نشان داده است که استراتژی‌های کاهش ریسک زمانی بهترین عملکرد را دارند که به طور شفاف، مداوم و با حمایت سطح اجرایی اتخاذ شوند. ارائه‌دهندگان فناوری مسئول تشخیص ریسک‌های مرتبط با مدل‌های زبانی بزرگ خود هستند و به طور منحصر بفردی در موقعیت مناسبی برای مدیریت برخی از این ریسک‌ها قرار دارند. بنابراین، بسیار مهم است که رویه‌های سازمانی و ساختارهای راهبری آنها جامع و کافی باشد (هادج^۲، ۲۰۱۵).

حسابرسی‌های راهبری سابقه طولانی در حوزه‌هایی مانند مدیریت فناوری اطلاعات (ایلیسن^۳، ۲۰۱۰) و مهندسی سیستم‌ها و امنیت داده‌ها دارد (فالکو و همکاران^۴، ۲۰۲۱). وظایف آن شامل ارزیابی ساختارهای راهبری داخلی، فرآیندهای توسعه خدمات و سیستم‌های مدیریت کیفیت، برای ارتقای شفافیت، و اطمینان از وجود سیستم‌های مدیریت ریسک مناسب، و ایجاد مشورت در مورد پیامدهای اخلاقی و اجتماعی در طول چرخه عمر توسعه نرم‌افزارها است. همچنین، حسابرسی‌های راهبری می‌توانند پاسخگویی را بهبود بخشند. در کل، حسابرسی‌های راهبری، عناصری از حسابرسی‌های انطباق، در مورد کامل بودن و شفافیت اسناد، و حسابرسی‌های ریسک، در مورد کفایت سیستم مدیریت ریسک را در بر می‌گیرد (اینکگر^۵، ۲۰۲۱). بنابراین، حسابرسی‌های راهبری ارائه‌دهندگان مدل‌های زبانی بزرگ، باید بر سه وظیفه کلی متمرکز شوند:

(۱) بررسی کفایت ساختارهای راهبری برای اطمینان از اینکه فرآیندهای توسعه مدل از بهترین شیوه‌ها پیروی می‌کنند و سیستم‌های مدیریت کیفیت می‌توانند ریسک‌های خاص مدل‌های زبانی بزرگ را در بر گیرند. در حالی که ارائه‌دهندگان فناوری دارای متخصصان مدیریت کیفیت داخلی هستند، سوگیری ممکن است مانع از تشخیص نقص‌های بحرانی توسط آنها شود؛ مشارکت حسابرسان خارجی به رفع این مشکل کمک می‌کند (باثور^۶، ۲۰۱۶). باید در نظر داشت که حسابرسی‌های راهبری زمانی بیشترین تأثیر را دارند که حسابرسان و ارائه‌دهندگان فناوری برای تشخیص ریسک‌ها همکاری کنند (چوپرا و سینگ^۷، ۲۰۱۸).

(۲) ایجاد یک مسیر حسابرسی از فرآیند توسعه مدل‌های زبانی بزرگ برای ارائه شواهد مستند از توسعه قابلیت‌های این مدل‌ها، شامل اطلاعاتی در مورد هدف مورد نظر، مشخصات و گزینه‌های طراحی، و همچنین نحوه آموزش و آزمایش آن از طریق تولید کارت‌های مدل (میشل و همکاران، ۲۰۱۹) و کارت‌های سیستم (گرین و همکاران، ۲۰۲۲). این شامل استفاده ساختاریافته از برگه‌های داده برای مستندسازی نحوه منبع‌یابی، برچسب‌گذاری و گردآوری مجموعه داده‌های مورد استفاده برای آموزش و اعتبارسنجی مدل‌های زبانی بزرگ می‌شود. ایجاد چنین مسیرهای حسابرسی، اهداف مرتبطی را دنبال می‌کند.

¹ Brundage et al.

² Hodges

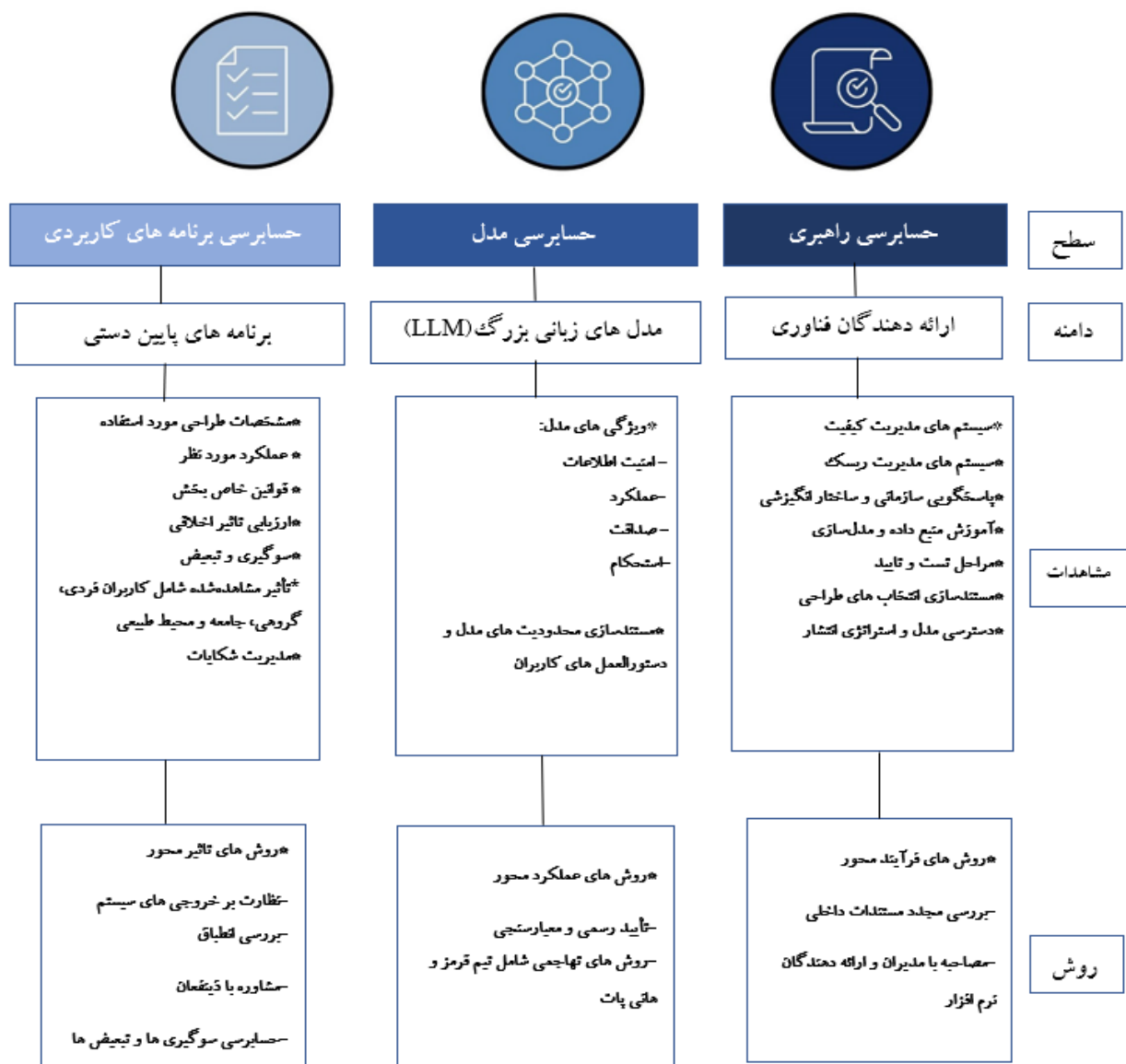
³ Iliescu

⁴ alco et al.

⁵ Engler

⁶ Bauer

⁷ Chopra & Singh

شکل (۱): رویکرد سه لایه برای حسابرسی مدل های زبانی بزرگ (LLMs) (منبع: Mökander et al., 2024)

حسابرسی راهبری

تعیین مشخصات طراحی از قبل، بررسی پایبندی سیستم به الزامات قضایی پایین دستی را تسهیل می کند (فالکو و همکاران، ۲۰۲۱). علاوه بر این، اطلاعات مربوط به موارد استفاده مورد نظر باید در توافق نامه های صدور مجوز با توسعه دهندگان پایین دستی گنجانده شود و در نتیجه احتمال آسیب از طریق استفاده مخرب را محدود کند. در نهایت، الزام ارائه دهندگان خدمات به مستندسازی و توجیه انتخاب های طراحی خود، با روشن کردن بده بستان ها، باعث ایجاد تأمل اخلاقی می شود (کونترکتور و همکاران^۱، ۲۰۲۲).

(۳) ترسیم نقش ها و مسئولیت ها در سازمان هایی که مدل های زبانی بزرگ را برای تسهیل تخصیص مسئولیت پذیری در قبال خرابی های سیستم طراحی می کنند. سازگاری مدل های زبانی بزرگ در پایین دست، ارائه دهندگان فناوری را از هر گونه مسئولیتی مبرا نمی کند. برخی از ریسک ها «به طور معقولی قابل پیش بینی» هستند. ترسیم نقش ها و مسئولیت های ذینفعان مختلف، پاسخگویی را بهبود می بخشد و احتمال «ساختارمند بودن» ارزیابی ها را افزایش داده، و به شناسایی و کاهش پیشگیرانه آسیب ها کمک می کند (بولاموینی و گبرو^۲، ۲۰۱۸).

¹ Contractor et al.

² Buolamwini & Gebru

برای انجام این سه وظیفه، حسابرسان لازم است تا با حسابرسی جعبه سفید آشنا باشند. حسابرسی جعبه سفید، بالاترین سطح دسترسی است و نشان می‌دهد که حسابرس می‌داند چگونه و چرا یک مدل‌های زبانی بزرگ توسعه یافته است. در عمل، این به معنای دسترسی به امکانات، اسناد و مدارک و پرسنل است که رویه استاندارد در حسابرسی‌های راهبری در سایر زمینه‌ها است. به عنوان مثال، حسابرسان فناوری اطلاعات به مطالب و گزارش‌های مربوط به فرآیندهای عملیاتی و معیارهای عملکرد دسترسی کامل دارند. حسابرسی جعبه سفید مستلزم وجود توافق‌نامه‌های عدم افشا و اشتراک‌گذاری داده‌ها است. با این حال، از دیدگاه امنیت هوش مصنوعی، اعطای چنین سطح بالایی از دسترسی بسیار مهم است زیرا علاوه بر حسابرسی مدل‌های زبانی بزرگ قبل از استقرار در بازار، حسابرسی‌های راهبری باید حفاظت‌های سازمانی مربوط به پروژه‌های پریسک را نیز ارزیابی کنند که ارائه‌دهندگان ممکن است ترجیح دهند در مورد آنها به صورت عمومی بحث نکنند (سنفت و گالیگوز، ۲۰۰۸).

نتایج حسابرسی‌های راهبری باید در قالب‌هایی متناسب با مخاطبان مختلف ارائه شود. مخاطب اصلی، مدیریت و مدیران ارائه‌دهنده‌ی مدل‌های زبانی بزرگ هستند. حسابرسان باید گزارش کاملی ارائه دهند که به‌طور مستقیم و شفاف، آسیب‌پذیری‌های ساختارهای راهبری موجود را فهرست کرده و مورد بررسی قرار دهد. چنین گزارش‌هایی ممکن است اقداماتی را توصیه کنند، اما انجام اقدامات همچنان بر عهده‌ی ارائه‌دهنده است. معمولاً چنین گزارش‌های حسابرسی، عمومی نمی‌شوند. با این حال، برخی از شواهد به‌دست‌آمده در طول حسابرسی‌های راهبری را می‌توان برای دو مخاطب ثانویه گردآوری کرد: مجریان قانون و توسعه‌دهندگان برنامه‌های پایین‌دستی. در برخی از حوزه‌های قضایی، قوانین سختگیرانه ممکن است از ارائه‌دهندگان فناوری بخواهند که از الزامات خاصی پیروی کنند. گزارش‌های حاصل از حسابرسی‌های راهبری شرکتی همچنین به توسعه‌دهندگان برنامه‌های کاربردی پایین‌دستی کمک می‌کند تا هدف، ریسک‌ها و محدودیت‌های مورد نظر یک مدل‌های زبانی بزرگ را درک کنند (موکاندر و همکاران، ۲۰۲۴).

حسابرسی مدل

از آنجایی که حسابرسی‌های راهبری تنها تأثیر غیرمستقیم دارند، قبل از استقرار، مدل‌های زبانی بزرگ باید تحت حسابرسی‌های مدل قرار گیرند تا قابلیت‌ها و محدودیت‌های آنها را ارزیابی کند. حسابرسی‌های مدل دارای برخی ویژگی‌های مشترک با حسابرسی‌های راهبری است. به عنوان مثال، هر دو قبل از تطبیق مدل‌های زبانی بزرگ برای کاربردهای خاص انجام می‌گیرند. با این حال، حسابرسی‌های مدل بر روی رویه‌های سازمانی تمرکز نمی‌کنند، بلکه بر روی قابلیت‌ها و ویژگی‌های مدل‌های زبانی بزرگ تمرکز دارند. به طور خاص، آنها باید محدودیت‌های مدل زبانی بزرگ را شناسایی کنند تا (۱) به طراحی مجدد مداوم سیستم کمک کنند، و (۲) قابلیت‌ها و محدودیت‌های آن را به ذینفعان خارجی اطلاع دهند. این دو وظیفه از روش‌های مشابهی استفاده می‌کنند، اما مخاطبان متفاوتی را هدف قرار می‌دهند (موکاندر و همکاران، ۲۰۲۴).

با وجود اینکه ارزیابی ویژگی‌های یک مدل زبانی بزرگ مستقل چالش‌برانگیز است، اما غیرممکن نیست. برای انجام این کار، حسابرسان می‌توانند از دو رویکرد متمایز استفاده کنند. رویکرد اول شامل شناسایی و ارزیابی ویژگی‌های ذاتی است. به عنوان مثال، مجموعه داده‌های آموزشی را می‌توان بدون ارجاع به موارد استفاده خاص، از نظر کامل بودن و انطباق ارزیابی کرد (فلورییدی و همکاران^۲، ۲۰۲۲). با این حال، بررسی مجموعه داده‌های بزرگ اغلب گران و از نظر فنی چالش‌برانگیز است. رویکرد دوم شامل استفاده از یک رویکرد غیرمستقیم است که مدل را در چندین مورد استفاده بالقوه پایین‌دستی آزمایش می‌کند، نتایج را به ویژگی‌های مختلف پیوند می‌دهد و نتایج تجمع شده را با استفاده از تکنیک‌های وزن‌دهی مختلف ارزیابی می‌کند. رویکرد دوم ممکن است هنگام ارزیابی عملکرد یک مدل زبانی بزرگ مثرتر باشد (پائولادا^۳، ۲۰۲۱).

¹ Senft & Gallegos

² Floridi et al.

³ Paullada et al.

با این وجود، انتخاب ویژگی‌هایی که باید در طول حسابرسی‌های مدل بر آنها تمرکز شود، همچنان چالش برانگیز است. با توجه به هدف چنین حسابرسی‌هایی، توصیه می‌شود ویژگی‌هایی بررسی شوند که (۱) از نظر اجتماعی و اخلاقی مبسوط باشند، یعنی بتوان چنین ویژگی‌هایی را مستقیماً با ریسک‌های اجتماعی و اخلاقی ناشی از مدل‌های زبانی بزرگ مرتبط ساخت؛ (۲) به طور قابل پیش‌بینی قابل انتقال باشند، یعنی بر ماهیت کاربردهای پایین‌دستی تأثیر بگذارند؛ و (۳) به طور معناداری قابلیت عملیاتی داشته باشند، یعنی بتوانند با ابزارها و روش‌های موجود ارزیابی شوند. با در نظر گرفتن این معیارها، حسابرسی‌های مدل باید (حداقل) بر عملکرد، استحکام، امنیت اطلاعات و صداقت مدل‌های زبانی بزرگ تمرکز کنند. اکنون به بحث در مورد چگونگی ارزیابی چهار ویژگی نمونه در طول حسابرسی‌های مدل می‌پردازیم:

(۱) عملکرد، یعنی اینکه مدل زبانی بزرگ در وظایف مختلف چقدر خوب عمل می‌کند. معیارهای استاندارد می‌توانند با مقایسه آن با یک مبنای انسانی، به ارزیابی عملکرد مدل زبانی بزرگ کمک کنند.

(۲) استحکام، یعنی اینکه مدل چقدر خوب به درخواست‌های غیرمنتظره یا موارد حاشیه‌ای واکنش نشان می‌دهد. در یادگیری ماشین، استحکام نشان می‌دهد که یک الگوریتم هنگام مواجهه با داده‌های ورودی جدید و بالقوه غیرمنتظره (یعنی خارج از دامنه) چقدر خوب عمل می‌کند. مدل زبانی بزرگ فاقد استحکام، دو ریسک متمایز را ایجاد می‌کنند. اول، ریسک خرابی‌های بحرانی سیستم. دوم، ریسک حملات تهاجمی. بنابراین، محققان و توسعه‌دهندگان ابزارها و روش‌هایی را برای ارزیابی استحکام مدل‌های زبانی بزرگ ایجاد کرده‌اند، از جمله روش‌های تهاجمی مانند تیم قرمز، ابزارهای ارزیابی مانند Robustness Gym. بنابراین، حسابرسی‌های مدل باید از ابزارها و روش‌های متعددی برای ارزیابی استحکام مدل، استفاده کنند (گول و همکاران، ۲۰۲۱).

(۳) امنیت اطلاعات، یعنی اینکه استخراج داده‌های آموزشی از مدل زبانی بزرگ چقدر دشوار است. چندین ریسک مرتبط با مدل زبانی بزرگ را می‌توان به عنوان «ریسک‌های اطلاعاتی» درک کرد، از جمله ریسک مرتبط با حریم خصوصی که منجر به نشر داده‌های شخصی می‌شود. ارزیابی امنیت اطلاعات مدل زبانی بزرگ در طول حسابرسی‌های مدل، تمام ریسک‌های اطلاعاتی را برطرف نمی‌کند (ویدینگر و همکاران، ۲۰۲۲).

(۴) صداقت، یعنی اینکه مدل زبانی بزرگ تا چه حد می‌تواند بین دنیای واقعی و دنیای ممکن تمایز قائل شود. برخی از ریسک‌های مربوط به مدل‌های زبانی بزرگ ناشی از ظرفیت آنها در ارائه اطلاعات نادرست یا گمراه‌کننده است که به طور بالقوه اعتماد عمومی به اطلاعات مشترک را از بین می‌برد. روش‌های آماری در تشخیص بین اطلاعات واقعاً صحیح در مقابل اطلاعات محتمل اما واقعاً نادرست مشکل دارند. این مشکل با این واقعیت تشدید می‌شود که بسیاری از شیوه‌های آموزشی مدل‌های زبانی بزرگ، مانند تقلید از متن انسانی در وب یا بهینه‌سازی برای کلیک‌ها، بعید است که هوش مصنوعی صادق ایجاد کنند. با این حال، در طول حسابرسی‌های مدل، نگرانی ما توسعه هوش مصنوعی صادق نیست، بلکه ارزیابی صداقت است. چنین حسابرسی‌هایی باید بر ارزیابی صداقت کلی تمرکز کنند، نه صداقت یک جمله منفرد. هنگام ارزیابی یک مدل زبانی بزرگ با کمک TruthfulQA، حساب‌رسان امتیاز درصدی در مورد میزان صداقت مدل دریافت می‌کنند. با این حال، حتی عملکرد قوی در TruthfulQA به این معنی نیست که یک مدل زبانی بزرگ در یک حوزه تخصصی صادق خواهد بود. با این وجود، چنین معیارهایی ابزارهای مفیدی برای حسابرسی مدل ارائه می‌دهند (ایوانز و همکاران، ۲۰۲۱).

این چهار ویژگی مربوط به مدل‌های زبانی بزرگ از پیش آموزش داده شده است. با این حال، حسابرسی مدل باید مجموعه داده‌های آموزشی را نیز بررسی کند. کاملاً مشخص است که شکاف‌ها یا سوگیری‌های داده‌های آموزشی، مدل‌هایی را ایجاد می‌کنند که در مجموعه داده‌های مختلف عملکرد ضعیفی دارند. آموزش مدل‌های زبانی بزرگ با داده‌های سوگیرانه یا ناقص می‌تواند باعث آسیب‌های بازنمایی و تخصیصی شود. حسابرسی‌های مدل مستلزم دسترسی ممتاز حساب‌رسان به مدل‌های زبانی بزرگ و مجموعه داده‌های آموزشی آنها هستند. با این حال، برخلاف حسابرسی‌های جعبه سفید، دسترسی حساب‌رسان مدل به سیستم فنی محدود می‌شود و به فرآیندهای سازمانی ارائه‌دهندگان

¹ Goel et al.

² Weidinger et al.

³ Evans et al.

فناوری گسترش نمی‌یابد. برخی از ویژگی‌های مورد آزمایش در طول حسابرسی‌های مدل، مستقیماً با ریسک‌های اجتماعی و اخلاقی مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs) مطابقت دارند (کالیسکان و همکاران^۱، ۲۰۱۷).

حسابرسی کاربردی

محصولات و خدماتی که با استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ ساخته می‌شوند، باید تحت حسابرسی‌های کاربردی قرار گیرند که قانونی بودن عملکردهای مورد نظر آنها و چگونگی تأثیر آنها بر کاربران و جوامع را ارزیابی می‌کند. حسابرسی‌های کاربردی برخلاف حسابرسی‌های راهبری و مدل، بر کاربرانی که مدل‌های زبانی بزرگ را در کاربردهای پایین‌دستی به کار می‌گیرند، تمرکز دارند. چنین حسابرسی‌هایی برای اطمینان از انطباق با قوانین ملی و منطقه‌ای، استانداردهای خاص بخش و اصول اخلاق سازمانی مناسب است. حسابرسی‌های کاربردی دو جزء دارند: حسابرسی‌های عملکردی، که برنامه‌های کاربردی را با استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ بر اساس اهداف مورد نظر و عملیاتی آنها ارزیابی می‌کنند، و حسابرسی‌های تأثیر، که برنامه‌ها را بر اساس تأثیرات آنها بر کاربران، گروه‌ها و محیط طبیعی مختلف ارزیابی می‌کنند (موکاندر و همکاران، ۲۰۲۴).

در طول حسابرسی‌های عملکردی، حسابرسان باید بررسی کنند که آیا هدف مورد نظر یک برنامه خاص (۱) به خودی خود قانونی و اخلاقی است و (۲) با استفاده مورد نظر از مدل زبانی بزرگ مورد نظر همسو است یا خیر. اولین مورد بررسی، برای انطباق قانونی و اخلاقی است؛ یعنی پایبندی به قوانین، مقررات، دستورالعمل‌ها و مشخصات مربوط به یک برنامه خاص، اصول اخلاقی یا ضوابط رفتاری. هدف بررسی‌های انطباق ساده است: اگر یک برنامه غیرقانونی یا غیراخلاقی باشد، عملکرد مؤلفه مدل‌های زبانی بزرگ آن غیرمرتبط است و برنامه نباید در بازار مجاز باشد. دومین مورد بررسی در حسابرسی‌های عملکردی، با هدف رسیدگی به ریسک‌های ناشی از اغراق یا نادرست جلوه دادن قابلیت‌های یک برنامه خاص توسط توسعه‌دهندگان انجام می‌شود (راجی و همکاران^۲، ۲۰۲۲).

برای انجام این کار، حسابرسی‌های عملکردی بر اساس حسابرسی‌های سطوح دیگر انجام می‌شوند و خروجی‌های حاصل از آنها را در نظر می‌گیرند. در طول حسابرسی‌های راهبری، ارائه‌دهندگان فناوری موظفند موارد استفاده مورد نظر و غیرمجاز مدل‌های زبانی بزرگ خود را تعریف کنند. در طول حسابرسی‌های مدل، محدودیت‌های مدل‌های زبانی بزرگ مستندسازی می‌شوند تا انطباق آنها را در سطوح پایین‌تر اطلاع دهند. با استفاده از چنین اطلاعاتی، حسابرسی‌های عملکردی باید اطمینان حاصل کنند که برنامه‌های پایین‌دستی با موارد استفاده مورد نظر مدل زبانی بزرگ مشخص به گونه‌ای همسو هستند که محدودیت‌های مدل را در نظر بگیرند. بنابراین، حسابرسی‌های عملکردی، عناصر حسابرسی انطباق و ریسک‌های مورد نیاز برای ارائه اطمینان برای مدل‌های زبانی بزرگ را ترکیب می‌کنند. برای انجام حسابرسی‌های کاربردی، سطوح پایین دسترسی کافی است همچنین، برای حسابرسی برنامه‌های کاربردی مبتنی بر مدل‌های زبانی بزرگ برای انطباق با قانون و همسویی اخلاقی، حسابرسان نیازی به دسترسی مستقیم به مدل زیربنایی ندارند، اما می‌توانند به اطلاعات عمومی موجود - از جمله ادعاهای ارائه‌دهندگان فناوری و توسعه‌دهندگان پایین‌دستی در مورد سیستم‌های خود و دستورالعمل‌های کاربر متصل به آنها - تکیه کنند (موکاندر و همکاران، ۲۰۲۴).

۳- بحث و نتیجه‌گیری

مدل‌های زبانی بزرگ به دلیل توانایی‌شان در پاسخگویی به سوالات کاربران و کمک به آنها در انجام وظایف، بسیار فراگیر شده و محبوبیت خاصی بین کاربران مختلف دارند. این مدل‌ها به بخشی جدایی‌ناپذیر از زندگی مردم تبدیل شده است و مزایای بی‌شماری در طیف وسیعی از برنامه‌ها ارائه می‌کنند. با این حال، عدم وجود نظارت کافی در این حوزه، نگرانی‌های قابل توجهی را ایجاد می‌کند. سوگیری، تولید اطلاعات گمراه‌کننده از نگرانی‌های قابل توجه است. مطالعه حاضر ضمن طبقه‌بندی انواع مختلف مدل‌های زبانی بزرگ، ویژگی‌ها، فرصت‌ها، و چالش‌های ایجاد شده توسط انواع مختلف مدل‌های زبانی بزرگ را بصورت جامع بیان کرده است که در جداول (۱)، (۲)، (۳) خلاصه شده است.

¹ Caliskan et al.

² Raji et al.

با توجه به تحولات اساسی ایجاد شده توسط مدل‌های زبانی بزرگ در حوزه مختلف کسب و کار و قابلیت‌های منحصر بفرد این مدل‌ها در انجام وظایف، چهار مؤسسه بزرگ حسابرسی، سرمایه‌گذاری‌های قابل توجهی در مدل‌های زبانی بزرگ انجام داده و از مدل‌های زبانی بزرگ خارجی به مدل‌های زبانی بزرگ داخلی و نیمه داخلی، گذار کرده‌اند. علت این امر کاهش برخی از چالش‌های مرتبط با مدل‌های زبانی بزرگ خارجی و در عین حال افزایش اعتماد و اطمینان کاربران به حسابرسی‌ها بوده است. نتایج مطالعه نشان‌دهنده پذیرش آهسته مدل‌های زبانی بزرگ داخلی و نیمه داخلی در شرکت‌های حسابرسی است. از جمله موانع استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ داخلی و نیمه داخلی هزینه‌های بالا، عدم هماهنگی این مدل‌ها با نیازهای صاحبکاران، و رضایت صاحبکاران از مدل‌های زبانی بزرگ خارجی است. با این حال، یافته‌ها نشان می‌دهد که مدل‌های زبانی بزرگ داخلی و نیمه داخلی مزایای بیشتری برای فرآیند حسابرسی، از طریق تسهیل رویه‌های برنامه‌ریزی حسابرسی، شناسایی و کاهش کنترل‌های داخلی، پشتیبانی از کار میدانی حسابرسی، فراهم می‌کنند. زیرا این مدل‌ها به طور بالقوه کارایی، اثربخشی و کیفیت کلی فرآیند حسابرسی را بهبود می‌بخشند.

با توجه به تفاوت‌های بین مدل‌های زبانی بزرگ داخلی و نیمه داخلی و خارجی در مدیریت داده‌های حساس، محرمانه و اختصاصی صاحبکاران و پتانسیل آنها برای تأثیرگذاری بر نتایج حسابرسی، نهادهای نظارتی ممکن است نیاز به به‌روزرسانی یا تدوین دستورالعمل‌هایی برای اطمینان از استفاده مسئولانه از این فناوری‌ها داشته باشند. به طور مشابه، دستورالعمل‌های اخلاقی حسابرسی ممکن است نیاز به به‌روزرسانی داشته باشند تا به چالش‌های اخلاقی نوظهور در پذیرش مدل‌های زبانی بزرگ بپردازند. همچنین نتایج مطالعه نشان داده است که استفاده از چارچوب حسابرسی سه سطحی شامل: حسابرسی راهبری، حسابرسی مدل، و حسابرسی کاربردی، می‌تواند رویه‌ای جامع برای حسابرسی مدل‌های زبانی بزرگ ارائه دهد؛ بطوریکه سه سطح حسابرسی مطرح در این چارچوب مکمل یکدیگر است. حسابرسی‌های راهبری، ساختارهای پاسخگویی و سیستم‌های مدیریت کیفیت ارائه‌دهندگان فناوری را از نظر استحکام، کامل بودن و کفایت ارزیابی می‌کنند. حسابرسی‌های مدل، قابلیت‌ها و محدودیت‌های مدل‌های زبانی بزرگ را از چندین بعد، از جمله عملکرد، استحکام، امنیت اطلاعات و صداقت، ارزیابی می‌کنند. در نهایت، در طول حسابرسی‌های کاربردی، محصولات و خدماتی که بر اساس مدل‌های زبانی بزرگ ساخته می‌شوند، ابتدا از نظر انطباق با قوانین ارزیابی می‌شوند و متعاقباً بر اساس تأثیر آنها بر کاربران، گروه‌ها و محیط طبیعی ارزیابی می‌شوند. به عبارتی دیگر، می‌توان گفت که حسابرسی کاربردی جز لاینفک فرآیند اطمینان‌بخشی، مدیریت ریسک و رعایت اصول اخلاقی در استقرار سامانه‌های مبتنی بر مدل‌های زبانی بزرگ محسوب می‌گردد. این سطح از حسابرسی، بستر لازم را برای پیشگیری از اثرات منفی، تضمین حقوق کاربران و حمایت از اصول اخلاق حرفه‌ای را فراهم می‌سازد و نقش حیاتی در بهبود فرآیندهای توسعه مسئولانه این فناوری ایفا می‌کند. توسعه و عملیاتی‌سازی چارچوب‌های استاندارد و مدون در حوزه حسابرسی کاربردی، در کنار دیگر سطوح حسابرسی، زمینه را برای بهره‌برداری مطمئن و پایدار از فناوری‌های نوظهور فراهم می‌آورد و می‌تواند به ارتقای سطح اعتماد عمومی و تقویت نظارت‌های قانونی کمک کند.

از این رو، حسابرسی‌ها در سه سطح باید در یک فرآیند ساختاریافته به هم متصل شوند. حسابرسی‌های راهبری باید اطمینان حاصل کنند که ارائه‌دهندگان، سازوکارهایی برای در نظر گرفتن گزارش‌های خروجی تولید شده در طول حسابرسی‌های کاربردی هنگام طراحی مجدد مدل‌های زبانی بزرگ دارند. به طور مشابه، حسابرسی‌های کاربردی باید اطمینان حاصل کنند که توسعه‌دهندگان پایین‌دستی، محدودیت‌های شناسایی شده در طول حسابرسی‌های مدل را هنگام ساخت بر روی یک مدل زبانی بزرگ خاص در نظر می‌گیرند. دوم، حسابرسی‌ها در هر سطح باید توسط یک شخص ثالث مستقل انجام شود تا اطمینان حاصل شود که مدل زبانی بزرگ از نظر اخلاقی، قانونی و فنی قابل اتکا هستند. بنابراین، بررسی مبانی نظری و چارچوب‌های پیشنهادی نشان می‌دهد که مدیریت و ارزیابی سیستم‌های مبتنی بر مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs) مستلزم رویکردی سه‌سطحی (راهبردی، مدل، و کاربردی) و منسجم است که هر سطح، نقش و مأموریت خاص خود را در تضمین توسعه، استقرار و بهره‌برداری مسئولانه از فناوری‌های مذکور بر عهده دارند. در مجموع، این رویکرد سه‌سطحی و مکمل، هر یک در کنار دیگری، سازوکاری نظام‌مند و کارآمد برای تضمین امنیت، مشروعیت و مسئولیت‌پذیری سامانه‌های هوشمند زبانی فراهم می‌آورد.

پایاده‌سازی جامع رویکرد حسابرسی سه‌سطحی — شامل حسابرسی راهبری، حسابرسی مدل و حسابرسی کاربردی — برای مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)، پیامدهای کاربردی قابل توجهی را در راستای تضمین مسئولیت‌پذیری، انطباق، امنیت و پذیرش اجتماعی این فناوری به همراه دارد. این نتایج، که از هم‌افزایی سه سطح حسابرسی حاصل می‌شوند، در حوزه‌های کلیدی زیر قابل مشاهده است:

۱. تضمین انطباق و مشروعیت عملیاتی

حسابرسی راهبری با تدوین سیاست‌های شفاف و حسابرسی کاربردی با ارزیابی انطباق هدف و عملکرد محصول نهایی، اطمینان حاصل می‌کنند که کلیه محصولات و خدمات مبتنی بر مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)، از جمله نحوه جمع‌آوری داده، آموزش مدل، و به کارگیری آن، با قوانین و مقررات ملی و بین‌المللی (مانند GDPR، AI Act، اتحادیه اروپا، قوانین حفاظت از داده‌ها و حقوق مصرف‌کننده) و همچنین اصول اخلاقی همخوانی دارند. این امر منجر به مشروعیت‌بخشی به استقرار این فناوری‌ها و کاهش ریسک‌های حقوقی و جریمه‌های احتمالی می‌شود.

۲. ارتقاء امنیت و کاهش ریسک‌های چندوجهی

حسابرسی مدل با شناسایی و مستندسازی قابلیت‌ها، محدودیت‌ها، سوگیری‌ها و ریسک‌های فنی ذاتی مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)، و حسابرسی کاربردی با ارزیابی پیامدهای عملیاتی و اجتماعی، به طور مؤثری به کاهش ریسک‌های مرتبط با عملکرد ناصحیح مدل، تولید اطلاعات نادرست (توهم‌زایی)، افشای اطلاعات حساس، سوگیری، یا آسیب‌های اجتماعی-فردی کمک می‌کند. این امر منجر به افزایش امنیت و استحکام فنی محصولات نهایی شده و احتمال بروز خسارات مالی، اعتباری یا آسیب‌های گسترده‌تر را به حداقل می‌رساند.

۳. افزایش شفافیت و اعتمادسازی برای ذینفعان

نتایج حاصل از هر سه سطح حسابرسی، به ویژه مستندسازی دقیق محدودیت‌های مدل (حسابرسی مدل) و شفافیت در مورد عملکرد و اثرات برنامه (حسابرسی کاربردی)، به ایجاد شفافیت در مورد قابلیت‌ها و نحوه عملکرد مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)، و محصولات مبتنی بر آن‌ها کمک می‌کند. این شفافیت، اعتماد کاربران نهایی، نهادهای نظارتی، شرکای تجاری و عموم جامعه را نسبت به این فناوری تقویت نموده و پذیرش اجتماعی آن را تسهیل می‌نماید.

۴. هدایت توسعه مسئولانه و اخلاقی

با در نظر گرفتن الزامات حسابرسی راهبری (اصول اخلاقی سازمانی)، یافته‌های حسابرسی مدل (شناسایی سوگیری‌ها) و تحلیل‌های حسابرسی کاربردی (ارزیابی پیامدهای اخلاقی و اجتماعی)، فرآیند توسعه مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)، و محصولات مرتبط به سمت رعایت اصول اخلاقی مانند انصاف، عدم تبعیض و سوگیری، احترام به حریم خصوصی و پاسخگویی هدایت می‌شوند. این امر تضمین می‌کند که نوآوری‌های فناورانه در راستای منافع بلندمدت جامعه و با در نظر گرفتن ارزش‌های انسانی پیش می‌روند.

۵. توانمندسازی کاربران و ارتقاء سواد دیجیتال

اطلاعات حاصل از ارزیابی‌های شفاف (به ویژه از طریق حسابرسی مدل و کاربردی) به کاربران امکان می‌دهد تا با آگاهی کامل از قابلیت‌ها و محدودیت‌های مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)، از آن‌ها استفاده کنند. این امر به افزایش هوشیاری کاربران در برابر اطلاعات نادرست یا سوءاستفاده‌های احتمالی کمک کرده و در نهایت منجر به توانمندسازی آن‌ها در تعامل با فناوری‌های پیچیده هوش مصنوعی می‌شوند.

۶. تدوین استانداردها و ارتقاء شیوه‌های صنعتی

تجمیع نتایج حاصل از حسابرسی‌های متعدد در سطوح مختلف، به تدریج به شکل‌گیری و تکامل استانداردها، چارچوب‌های ارزیابی و بهترین شیوه‌ها برای توسعه، استقرار و مدیریت مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)، در سطح صنعت کمک می‌کند. این امر بستری برای مقایسه، ارزیابی و اطمینان از کیفیت محصولات و خدمات در گستره وسیع‌تری فراهم می‌آورد.

در نهایت، اجرای یک رویکرد حسابرسی سه‌سطحی، اطمینان می‌دهد که مدل‌های زبانی بزرگ (LLMs)، نه تنها ابزارهای قدرتمندی از نظر فنی هستند، بلکه به صورت مسئولانه، ایمن، اخلاقی و در راستای منافع جامعه و کاربران به کار گرفته می‌شوند، که این خود منجر به توسعه پایدار و مورد اعتماد فناوری‌های نوین خواهد شد.

تحقیقات آینده بهتر است بر مطالعات تطبیقی مدل‌های زبانی بزرگ داخلی و نیمه داخلی در مقابل مدل‌های زبانی بزرگ خارجی در اشکال مختلف قراردادهای حسابرسی، تمرکز کنند. همچنین تحقیقات آینده می‌توانند رویکردهای بالقوه برای تدوین دستورالعمل‌ها و استانداردهایی را بررسی کنند که به استفاده از مدل‌های زبانی بزرگ در حسابرسی می‌پردازد. علاوه بر این، با توجه به اینکه پذیرش مدل‌های زبانی بزرگ بر اعتماد صاحبکاران به مؤسسات حسابرسی تأثیر می‌گذارد، بررسی تأثیر مدل‌های زبانی بزرگ بر پویایی روابط و تعاملات حسابرس-صاحبکاران بسیار مهم است. همچنین به سیاست‌گذاران پیشنهاد می‌شود که مقررات هوش مصنوعی موجود و پیشنهادی را مطابق با چارچوب حسابرسی سه‌سطحی برای رسیدگی به چالش‌ها و ریسک‌های مربوط به مدل‌های زبانی بزرگ به‌روزرسانی کنند.

ملاحظه‌های اخلاقی

در پژوهش حاضر اصول اخلاق امانتداری علمی رعایت و حقوق معنوی مؤلفان محترم شمرده می‌شود و نویسندگان اعلام می‌دارند که هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

منابع:

علوی، سید کمال؛ نعمتی، علی و دارابی، رویا. (۱۴۰۴). الگوی بهینه و کاربردی فناوری اطلاعات در حسابرسی با توجه به آزمون‌های محتوا، کنترل و ریسک‌های حسابرسی. *پژوهش‌های حسابرسی حرفه‌ای*، ۵(۲۰)، ۳۰-۵۷.

نقدی، سجاد؛ احمدیان، وحید، فضل زاده، علیرضا و ولی پور، احمد. (۱۴۰۳). طراحی مدل استقرار اثربخش حسابرسی فناوری اطلاعات در سازمان تأمین اجتماعی. *پژوهش‌های حسابرسی حرفه‌ای*، ۵(۱۸)، ۳۴-۵۹.

- Adler, P., Falk, C., Friedler, S. A., Nix, T., Rybeck, G., Scheidegger, C., ... & Venkatasubramanian, S. (2018). Auditing black-box models for indirect influence. *Knowledge and Information Systems*, 54(1), 95-122. DOI: 10.1007/s10115-017-1116-3.
- AICPA. (1993). Code of Professional Conduct. New York: AICPA. <https://aicpa.org/research/standards/code-of-professional-conduct.html>.
- Alavi, S. K., Nemati, A., & Darabi, R. (2025). An Optimal and Practical Model of Information Technology in Auditing Considering Substantive and Control Testing, and Audit Risks. (In Persian). DOI: 10.22034/jpar.2024.2031862.1327.
- Avin, S., Belfield, H., Brundage, M., Krueger, G., Wang, J., Weller, A., ... & Zilberman, N. (2021). Filling gaps in trustworthy development of AI. *Science*, 374(6573), 1327-1329. DOI: 10.1126/science.abj0689.
- Bandy, J. (2021). Problematic machine behavior: A systematic literature review of algorithm audits. *Proceedings of the acm on human-computer interaction*, 5(CSCW1), 1-34. DOI: 10.1145/3449144.
- Bauer, J. (2016). The necessity of auditing artificial intelligence. *SSRN*, 577, 1-16. DOI: 10.2139/ssrn.2740657.
- Berghout, E., Fijneman, R., Hendriks, L., de Boer, M., & Butijn, B. J. (2023). *Advanced Digital auditing: Theory and practice of auditing complex information systems and technologies* (p. 256). Springer Nature. DOI: 10.1007/978-3-031-34918-7.
- Boskou, G., Kirkos, E., Chatzipetrou, E., Tiakas, E., & Spathis, C. (2024). Exploring the boundaries of financial statement fraud detection with large language models. *Available at SSRN 4842962*. <https://ssrn.com/abstract=4842962>.
- Brundage, M., Avin, S., Wang, J., Belfield, H., Krueger, G., Hadfield, G., ... & Anderljung, M. (2020). Toward trustworthy AI development: mechanisms for supporting verifiable claims. *arXiv preprint arXiv:2004.07213*. <https://arxiv.org/abs/2004.07213>.
- Buolamwini, J., & Gebru, T. (2018, January). Gender shades: Intersectional accuracy disparities in commercial gender classification. In *Conference on fairness, accountability and transparency* (pp. 77-91). PMLR. <https://proceedings.mlr.press/v81/buolamwini18a.html>.
- Caliskan, A., Bryson, J. J., & Narayanan, A. (2017). Semantics derived automatically from language corpora contain human-like biases. *Science*, 356(6334), 183-186. DOI: 10.1126/science.aal4230.
- Chopra, A. K., & Singh, M. P. (2018, December). Sociotechnical systems and ethics in the large. In *Proceedings of the 2018 AAAI/ACM Conference on AI, Ethics, and Society* (pp. 48-53). <https://dl.acm.org/doi/10.1145/3278721.3278727>.
- Contractor, D., McDuff, D., Haines, J. K., Lee, J., Hines, C., Hecht, B., ... & Li, H. (2022, June). Behavioral use licensing for responsible AI. In *Proceedings of the 2022 ACM Conference on Fairness, Accountability, and Transparency* (pp. 778-788). DOI: 10.1145/3531146.3533084.

- Deloitte. (2024). How we harness Generative AI for a smarter, digital audit. <https://www2.deloitte.com/us/en/pages/strategy/articles/harnessing-generative-ai-for-a-smarter-digital-audit.html>.
- Dong, M. M., Stratopoulos, T. C., & Wang, V. X. (2024). A scoping review of ChatGPT research in accounting and finance. *International Journal of Accounting Information Systems*, 55, 100715. DOI: 10.1016/j.isa.2024.100715.
- Elad, F., & Mugwira, T. (2025). Classifying and Evaluating Large Language Models in External Audits. *Available at SSRN* 5325170. <https://ssrn.com/abstract=5325170>.
- Emett, S., Eulerich, M., Lipinski, E., Prien, N., & Wood, D. A. (2024). Leveraging ChatGPT for Enhancing the Internal Audit Process—A Real-world Example from Uniper, a Large Multinational Company. *Accounting Horizons*, 1-11. <https://doi.org/10.2308/HORIZONS-2023-094>.
- Engler, A. (2023). Early thoughts on regulating generative AI like ChatGPT. <https://www.brookings.edu/articles/early-thoughts-on-regulating-generative-ai-like-chatgpt/>.
- Engler, A. C. (2021). Independent auditors are struggling to hold AI companies accountable. *Fast Company*. <https://www.fastcompany.com/90695092/independent-auditors-are-struggling-to-hold-ai-companies-accountable>.
- Eulerich, M., & Wood, D. A. (2025). A Demonstration of How ChatGPT and Generative AI Can be Used in the Internal Auditing Process. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 1-31. <https://doi.org/10.2308/JETA-2023-030>.
- Eulerich, M., Sanatizadeh, A., Vakilzadeh, H., & Wood, D. A. (2024). Is it all hype? ChatGPT's performance and disruptive potential in the accounting and auditing industries. *Review of Accounting Studies*, 29(3), 2318-2349. DOI: 10.2308/RET-2349-2349.
- Evans, O., Cotton-Barratt, O., Finnveden, L., Bales, A., Balwit, A., Wills, P., ... & Saunders, W. (2021). Truthful AI: Developing and governing AI that does not lie. *arXiv preprint arXiv:2110.06674*. <https://arxiv.org/abs/2110.06674>.
- Falco, G., Shneiderman, B., Badger, J., Carrier, R., Dahbura, A., Danks, D., ... & Yeong, Z. K. (2021). Governing AI safety through independent audits. *Nature Machine Intelligence*, 3(7), 566-571. DOI: 10.1038/s42256-021-00383-x.
- Flint, D. (1988). Philosophy and principles of auditing: an introduction. (*No Title*).
- Floridi, L., Holweg, M., Taddeo, M., Amaya, J., Mökander, J., & Wen, Y. (2022). CapAI-A procedure for conducting conformity assessment of AI systems in line with the EU artificial intelligence act. *Available at SSRN* 4064091. <https://ssrn.com/abstract=4064091>.
- Föhr, T. L., Schreyer, M., Juppe, T. A., & Marten, K. U. (2023). Assuring sustainable futures: Auditing sustainability reports using AI foundation models. *Available at SSRN* 4502549. <https://ssrn.com/abstract=4502549>.
- Fotoh, L. E., & Mugwira, T. (2025). Exploring Large Language Models in external audits: Implications and ethical considerations. *International Journal of Accounting Information Systems*, 56, 100748. DOI: 10.1016/j.accinfosec.2025.100748.
- Gebru, T., Morgenstern, J., Vecchione, B., Vaughan, J. W., Wallach, H., Iii, H. D., & Crawford, K. (2021). Datasheets for datasets. *Communications of the ACM*, 64(12), 86-92. DOI: 10.1145/3442188.
- Goel, K., Rajani, N., Vig, J., Tan, S., Wu, J., Zheng, S., ... & Ré, C. (2021). Robustness gym: Unifying the NLP evaluation landscape. *arXiv preprint arXiv:2101.04840*. <https://arxiv.org/abs/2101.04840>.
- Green, N., Procope, C., Cheema, A., & Adediji, A. (2022). System cards, a new resource for understanding how AI systems work. *Meta AI*. <https://ai.meta.com/blog/system-cards-understanding-ai-systems/>.
- Green, R. M., & Donovan, A. (2009). The methods of business ethics.
- Gu, H., Schreyer, M., Moffitt, K., & Vasarhelyi, M. (2024). Artificial intelligence co-piloted auditing. *International Journal of Accounting Information Systems*, 54, 100698. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2024.100698>.
- Gu, H., Schreyer, M., Moffitt, K., & Vasarhelyi, M. (2024). Artificial intelligence co-piloted auditing. *International Journal of Accounting Information Systems*, 54, 100698.
- Hodges, C. (2015). Ethics in business practice and regulation. *Law and Corporate Behaviour: Integrating Theories of Regulation, Enforcement, Compliance and Ethics*, 1-21. <https://www.elgaronline.com/abstract/9781784710690.00010.xml>.
- IESBA. 2023. Handbook of the international code of ethics for professional accountants. New York: International Federation of Accountants, Professional Code. <https://www.ifac.org/system/files/publications/files/IESBA-2023-Handbook-Code-of-Ethics.pdf>.
- Iliescu, F. M. (2010). Auditing IT governance. *Informatica Economica*, 14(1), 93. <http://www.revistaie.ase.ro/content/53/09%20-%20Iliescu.pdf>.
- Kirchenbauer, J., Geiping, J., Wen, Y., Katz, J., Miers, I., & Goldstein, T. (2023, July). A watermark for large language models. In *International Conference on Machine Learning* (pp. 17061-17084). PMLR. <https://proceedings.mlr.press/v202/kirchenbauer23a.html>
- LaBrie, R. C., & Steinke, G. (2019). Towards a framework for ethical audits of AI algorithms. https://www.researchgate.net/publication/337828146_Towards_a_framework_for_ethical_audits_of_AI_algorithms.
- Laux, J., Wachter, S., & Mittelstadt, B. (2021). Taming the few: Platform regulation, independent audits, and the risks of capture created by the DMA and DSA. *Computer law & Security review*, 43, 105613. <https://doi.org/10.1016/j.clsr.2021.105613>.

- Li, H., & Vasarhelyi, M. A. (2024). Applying large language models in accounting: A comparative analysis of different methodologies and off-the-shelf examples. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 21(2), 133-152. <https://doi.org/10.2308/JETA-2023-043>.
- Li, H., Freitas, M. M. D., Lee, H., & Vasarhelyi, M. (2024). Enhancing continuous auditing with large language models: AI-assisted real-time accounting information cross-verification. Available at SSRN 4692960. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4692960.
- Marda, V., & Narayan, S. (2021). On the importance of ethnographic methods in AI research. *Nature Machine Intelligence*, 3(3), 187-189. <https://doi.org/10.1038/s42256-021-00316-8>.
- Metaxa, D., Park, J. S., Robertson, R. E., Karahalios, K., Wilson, C., Hancock, J., & Sandvig, C. (2021). Auditing algorithms: Understanding algorithmic systems from the outside in. *Foundations and Trends® in Human-Computer Interaction*, 14(4), 272-344. <https://doi.org/10.1561/11000000077>.
- Mitchell, M., Wu, S., Zaldivar, A., Barnes, P., Vasserman, L., Hutchinson, B., ... & Gebru, T. (2019, January). Model cards for model reporting. In *Proceedings of the conference on fairness, accountability, and transparency* (pp. 220-229). <https://doi.org/10.1145/3287560.3287596>.
- Mökander, J., Axente, M., Casolari, F., & Floridi, L. (2022). Conformity assessments and post-market monitoring: a guide to the role of auditing in the proposed European AI regulation. *Minds and Machines*, 32(2), 241-268. <https://doi.org/10.1007/s11023-022-09598-y>.
- Mökander, J., Schuett, J., Kirk, H. R., & Floridi, L. (2024). Auditing large language models: a three-layered approach. *AI and Ethics*, 4(4), 1085-1115. <https://doi.org/10.1007/s43681-024-00393-y>.
- Mökander, J., Sheth, M., Gersbro-Sundler, M., Blomgren, P., & Floridi, L. (2022). Challenges and best practices in corporate AI governance: Lessons from the biopharmaceutical industry. *Frontiers in Computer Science*, 4, 1068361. <https://doi.org/10.3389/fcomp.2022.1068361>.
- Munoko, I., Brown-Liburd, H. L., & Vasarhelyi, M. (2020). The ethical implications of using artificial intelligence in auditing. *Journal of business ethics*, 209-234. <https://doi.org/10.1007/s10551-019-04407-1>.
- Naghdi, S., Fazlzadeh, A., & Valipour, A. (2025). Designing an Effective Deployment Model of Information Technology Audit in the Social Security Organization. *Professional Auditing Research*, 5(18), 34-59. (In Persian). DOI:10.22034/jpar.2024.2015837.1243.
- O'Leary, D. E. (2023). Enterprise large language models: Knowledge characteristics, risks, and organizational activities. *Intelligent systems in accounting, finance and management*, 30(3), 113-119. <https://doi.org/10.1002/isaf.1542>.
- Otero, A. R., & Agu, M. (2025). Benefits and Drawbacks of Incorporating ChatGPT in Financial Audits. *Current Issues in Auditing*, 1-8.
- Papachristou, G., & Bekiaris, M. (2020). Ethics in auditing. *The Routledge Handbook of Accounting Ethics*, 169-185. <https://doi.org/10.4324/9780429200606-15>.
- Paullada, A., Raji, I. D., Bender, E. M., Denton, E., & Hanna, A. (2021). Data and its (dis) contents: A survey of dataset development and use in machine learning research. *Patterns*, 2(11). <https://doi.org/10.1016/j.patter.2021.100336>.
- Raji, I. D., Xu, P., Honigsberg, C., & Ho, D. (2022, July). Outsider oversight: Designing a third party audit ecosystem for ai governance. In *Proceedings of the 2022 AAAI/ACM Conference on AI, Ethics, and Society* (pp. 557-571). <https://doi.org/10.1145/3514094.3534168>.
- Ross, M., & Zhang, J. (2025). ChatGPT is Ready for the Profession—But is the Profession Ready for ChatGPT? *Accounting Horizons*, 39(2), 185-203. <https://doi.org/10.2308/HORIZONS-2023-057>.
- Sandvig, C., Hamilton, K., Karahalios, K., & Langbort, C. (2014). Auditing algorithms: Research methods for detecting discrimination on internet platforms. *Data and discrimination: converting critical concerns into productive inquiry*, 22(2014), 4349-4357. <https://pdfs.semanticscholar.org/1f3d/c9a2dba0d5b3cef9a6a8c4d6c6d2d1e8d3e5.pdf>.
- Senft, S., & Gallegos, F. (2008). *Information technology control and audit*. Auerbach publications. <https://www.taylorfrancis.com/books/mono/10.1201/9781420065506/information-technology-control-audit-sandra-senft-frederick-gallegos>.
- Stodt, J., & Reich, C. (2021). Machine learning development audit framework: assessment and inspection of risk and quality of data, model and development process. *International Journal of Computer and Information Engineering*, 15(3), 187-193. <http://www.waset.org/publications/10012046>
- Street, D., & Wilck, J. (2023). 'Let's Have a Chat': Principles for the Effective Application of ChatGPT and Large Language Models in the Practice of Forensic Accounting. *Journal of Forensic and Investigative Accounting*, July to December. <https://doi.org/10.2308/JFIA-2023-011>.
- Street, D., Wilck, J., & Chism, Z. (2023). Six Principles for the Effective Use of Artificial Intelligence Large Language Models: How to Leverage ChatGPT, Bard, and Bing Chat in Accounting Work. *The CPA Journal*, 93(11-12), 50-57. <https://www.cpajournal.com/2023/11/13/six-principles-for-the-effective-use-of-artificial-intelligence-large-language-models/>.
- Tamkin, A., Brundage, M., Clark, J., & Ganguli, D. (2021). Understanding the capabilities, limitations, and societal impact of large language models. <https://arxiv.org/abs/2102.02503>.
- Vasarhelyi, M. A., Moffitt, K. C., Stewart, T., & Sunderland, D. (2023). Large language models: An emerging technology in accounting. *Journal of emerging technologies in accounting*, 20(2), 1-10. <https://doi.org/10.2308/JETA-2023-010>.

- Wang, Z.J., Choi, D., Xu, S., Yang, D. (2021). Putting Humans in the Natural Language Processing Loop: A Survey. In: Proceedings of the First Workshop on Bridging Human–Computer Interaction and Natural Language Processing, pp. 47–52. <https://aclanthology.org/2021.hcinlp-1.7/>.
- Wei, T., Wu, H., & Chu, G. (2023). Is ChatGPT competent? Heterogeneity in the cognitive schemas of financial auditors and robots. *International Review of Economics & Finance*, 88, 1389-1396. <https://doi.org/10.1016/j.iref.2023.03.018>.
- Weidinger, L., Uesato, J., Rauh, M., Griffin, C., Huang, P. S., Mellor, J., ... & Gabriel, I. (2022, June). Taxonomy of risks posed by language models. In *Proceedings of the 2022 ACM conference on fairness, accountability, and transparency* (pp. 214-229). <https://doi.org/10.1145/3531146.3533088>.
- Zhao, J., & Wang, X. (2024). Unleashing efficiency and insights: Exploring the potential applications and challenges of ChatGPT in accounting. *Journal of Corporate Accounting & Finance*, 35(1), 269-276. <https://doi.org/10.1002/jcaf.22688>.

Classification and Auditing of Large Language Models (LLMs)

Highlights

Auditing LLMs ensures compliance with laws and regulations, thereby reducing legal risks and liabilities.

Auditing, by identifying and mitigating technical, operational, and social risks associated with LLMs, enhances system safety.

Auditing LLMs, through increased transparency of their performance, strengthens stakeholder trust and facilitates broader adoption of the technology.

Abstract:

Large language models represent a major advance in artificial intelligence research. These models are based on complex neural networks trained on large datasets and can provide unique capabilities in various domains. The application of large language models in the audit field has also created challenges in performing repetitive tasks, evaluating internal controls, providing procedures, and planning audits. Studies have also defined AI auditing as a mechanism that ensures that AI systems are ethically, legally, and technically sound. However, existing auditing practices have failed to address the challenges posed by large language models that exhibit emerging capabilities. The present study, by reviewing the existing literature, while defining and classifying these models, has raised the opportunities and challenges of using large language models in the field of auditing and has presented a three-level framework for their auditing. The results of this study provide researchers with a structured basis for classifying large language models. The study also shows that audits, when conducted in a structured and coordinated manner at all three levels, can be a practical mechanism for managing some of the ethical and social risks posed by large language models.

Keywords: Large language models, Governance audit, Model audit, Application audit.

JEL Classification:M42